

Gostilničarski Vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Davske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14.

Ček. rač. št. 11.430.

Štev. 6.—7.

Ljubljana, dne 28. septembra 1936.

Leto VI.

Gostilničarji in volitve v Zbornico TOI

Ministrstvo trgovine je razpisalo volitve v Zbornico TOI, ki se bodo vršile koncem meseca novembra. Za nas gostilničarje in gostilničarke pomeni ta razpis le toliko, v kolikor si želimo, da postane Zbornica TOI izključno gospodarska ustanova. Tekom zadnjih let so se vršili proti njej razni upravičeni in neupravičeni izpadi in se končno razvili v srdite boje za ločene in neločene zbornice, v katere pa gostilničarstvo ni posegalo. Časi so preresni, da bi upravičili kakršnokoli razkrajalno delo, saj je treba slovenskemu narodu čuvati predvsem gospodarsko enotnost.

Gostilničarji in gostilničarke so si glede zborničnih volitev popolnoma na jasnem. Že v letu 1934., ko se je imenovalo prvič 10 gostinskih zastopnikov v gostinski odsek, je zvezna uprava ravno na tem mestu izjavila, da prepušča svobodno izbiro članstva, ki naj po svojih izbranih delegatih odloči, kdo ga naj zastopa. Menda si nismo mogli izbrati boljšega načina izbire, ker smo sami izvršili volitve v manjšem obsegu. S tem smo jasno dokazali, da je v naši zvezni organizaciji vsak član odločujoč in edino merodajen činitelj. Če pa so se takrat vtikale v našo izbiro osebe, ki so bile za to najmanj poklicane, ni bila to krivda organizacije, temveč onih, ki so mislili, da je gostilničarstvo še vedno ponižna raja, ki mora biti za vsak poizkus ali intrigo na razpolago. Zvezna organizacija je razdelila 10 zborničnih svetnikov in njihovih namestnikov na razna področja dravske banovine tako, da so zastopani vsi kraji v enaki meri. Izbira kandidatov se bo vršila v prvem tednu meseca oktobra na posebnih sestankih, kamor bodo naša združenja poslala na vsakih 30 članov po 1 odposlanca. Škoda le, da nimamo na razpolago večjega števila zborničnih svetnikov, toda še za teh 10 naših predstavitev se je vodila, kar smo že svoječasno poročali, huda borba. Prepričani smo, da bo imela nova zbornica malo več smisla za naše težnje in v večji meri ščitila samostojnost gostinskega odseka.

Ob tej priliki bo treba, da se gostilničarstvo ponovno dokaže kot najjačji nosilec združne svesti v dravski banovini in najboljši ter neustrašivi bo-

rec za stanovske pravice. Ni je sile in ni jabolka razdora, ki bi bilo sposobno razkrojiti naše vrste in našo odločnost ter naše večletno delo. Nastopili bomo, če bo treba, kot kompaktna dobro organizirana sila, ki se ne bo dala preplašiti ne od leve in niti ne desne strani ter omamiti od kakih vabljenih ponudb. Onim našim kandidatom, ki jih bo gostilničarstvo izbralo na način, kakor smo ga gori opisali, pa obljubljam vso svojo pomoč in jih bomo podpirali tudi v gostinskem odseku, da bodo lažje in hitreje dosegli ono, kar se nam je preje izjavilo. Zahtevamo pa že danes, da mora biti gostinski odsek tako ustrojen, da bo zajamčil popolno samostojnost v gostilničarskih zadevah in da se ne bo nikdar več pripetilo, da bo morda poedinec, ki ni niti zbornični član, jačji, kakor pa naši odposlanci, ki vendar predstavljajo celokupno gostilničarstvo dravske banovine. Zahtevamo pa tudi, da se v tej bodoči zbornici razmotirajo samo gospodarski problemi, in da se v enaki meri zaščitijo vse zbornične člane. Prepričani smo, da bomo tudi to dosegli, ker ne poznamo pri nas ničesar drugega, kakor le željo nuditi našemu stanu novo obrambno sredstvo, ki bo zadosti učinkovito, da se prebrudijo ovire, ki se nam stavijo pri našem delu.

Gostilničarstvo dravske banovine bo tudi tukaj dokazalo, da ni igrača nikogar in da se tudi od nikogar ne da izkoristiti. To svarilo je namenjeno vsem, ki mislijo, da se da s pritiskom vse doseči, kakor tudi onim mogočim avanturistom, ki bi se hoteli preko volje članstva povzpeti do zborničnega stolčka. Obžalujemo le, da bodo nekatera združenja izgubila svoje najboljše može in voditelje, toda gotovo je še kaka druga garnitura na razpolago, ki bo prekrizala račune onih, ki so mislili, da bodo zadali s takimi odredbami smrtni udarec našim združenjem. Nasprotno, vzgajili se bodo novi borci in združenja bodo ostala intaktna, da bodo lahko vedno in ob vsaki priliki stopila na plan, kadar bo treba podpreti delo stanovskih organizacij.

Izbira kandidatov naj pokaže, da smo edini.

dati gostilničarjem kak honorar ali provizijo za nehvaležen posel, ki ga vršimo za njihove blaginje. Nasprotno pa je res, da iščejo in tuhtajo, kje bi še našli kako zdravo mesto na našem organizmu, da se nahranijo na naš račun. Če smatrajo občinske uprave, da zbiranje trošarine ni nikako delo, naj poskusijo same ter naj po svojih organih pobirajo trošarino naravnost od konzumenta.

Tihotapstvo je v polnem cvetu. V našo občino so po ugotovitvi dohodarstvenega urada v Ljubljani samo v enem mesecu uvozili več vagonov fig in rozin ter kuhali žganje, da je takorekoč vsaka hiša postala gostilna. Poklicni gostilničar je postal odveč.

Pretežni večini naših gostilničarjev je kmetijstvo glavni poklic, ne pridejo pa pod zaščito, ker imajo obrt. Uredba sicer govori o neki zaščiti vaških trgovcev in gostilničarjev, katerim je kmetijstvo glavni poklic, toda gostilničar jo nikdar ne doseže radi relativno previsoke obdavčitve, ker je za zaščito merodajen davčni izkaz. Prvič nas prime davkarja za vrat, ker moramo plačati visoke davke, drugič pa smo ob zaščito, ker plačamo preveč davkov. Gostilničar, ki bi hotel priti pod zaščito, bi smel iztočiti samo okrog 100 litrov vina, ali pa imeti nad 70 ha orne zemlje, kar pa je tudi po uredbi preveč. Povsod se nas branijo kot garjevega konja. Ako prosiš za posojilo pri Obrtni banki, te zavrnejo, češ da ga dajo samo obrtnikom. Sedaj vidiš, da nisi ne kmet ne obrtnik.

Jako priporočljivo in potrebno bi bilo, da bi se osnovala samostojna »Gostilničarska banka«, kjer bi naš gostilničar dobil potreben kredit za izpopolnitev zaloge, nabave inventarja, renoviranje lokalov itd. (Gostilniška kreditna zadruga bo v najkrajšem času registrirana. Op. ured.) Za amortiziranje bi se lahko dobil pameten način odplačevanja, n. pr. mesečno ali od litra, ki bi se plačevalo kot trošarina. Zadeva je gotovo priporočljiva za naše bolj imovite tovariše, kateri naj o njej tudi razpravljajo. — Povžar.

Važna navodila ministra za trgovino glede izdaje novih dovolil za gostinske obrate.

Ministrstvo trgovine in industrije, trgovinski oddelek, je pod II. Br. 26.717 U/1936 izdalo na vse banske uprave sledeče navodilo:

»Ministrstvo je bilo od več strani ponovno opozorjeno, da pristojne oblasti izdajajo dovolila za izvrševanje gostinskih obrti ne ozirajo se najmanj na število obstoječih gostinskih obratov. Radi tega predpisujem v svrhu pravilne uporabe obrtnega zakona na osnovi § 460. tega zakona sledeče

n a v o d i l o :

Poleg predpisa uredbe o ustanavljanju in ureditvi gostinskih obratov, ki določa pogoje za ureditev samega lokala, torej za objekt obrata in predpisa uredbe o dokazilu strokovne sposobnosti za izvrševanje gostinskih obratov, ki predpisuje pogoje za strokovno izobrazbo osebe, ki hočejo izvrševati neki gostinski obrat, torej subjekt obrata, obstoji tudi poseben predpis § 61. t. 3. o. z. Ta predpis odreja, da se dovolila za gostinske obrate smejo izdajati le na podlagi krajevne potrebe kraja, v katerem se hočejo izvrševati in da so ti obrati tudi v takem stanju, da lahko vedno odgovarjajo zahtevam, radi katerih se ustanavljajo.

Gostinski obrati, posebno neke vrste od njih imajoč za predmet prehrano ljudstva z jedili in pijačami ter stano-

Prvovrstno blago! Nizke cene!

K. ČERMELJ
LJUBLJANA

DVOŘAKOVA ULICA 12

Telefon interurban štev. 34-50

Brzjavi: Čermelj, Ljubljana

TRGOVINA VINA IN ŽGANJA
NA DEBELO

Vedno v zalogi:

Ljutomerske specialitete, fina namizna vina, dolenski cviček, kakor tudi raznovrstno žganje, špirit, rum, liker

VERMUT VINO - PELINKOVEC
LIKER

Točna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

vanjem, so v resnici od važnosti za širši krog interesentov v gospodarsko jačje razvitih krajih posebno v onih, ki so važni za tujski promet. Da morejo udovoljiti vedno in v vsakem času zahtevam, katere se na njih stavljajo, se jim mora omogočiti določeno minimalno poslovanje, od katerega morajo imeti zajamčen vsaj gotovi minimalni dohodek. To pa se lahko doseže samo tedaj, ako ne bo število teh obratov v določenem kraju preveliko, radi katerega bi tudi dohodek poedinih obratov padel izpod gori omenjenega minimalnega dohodka. Vsled tega ne bi mogli ti gostinski obrati izpolnjevati niti pogojev za pravilno izvrševanje obratov, kar bi bilo končno na škodo potrošnikov.

Kriteriji, ki so merodajni za določitev maksimalnega števila gostinskih obratov v nekem kraju, niso za razna mesta in za razne kraje naše države enaki. V krajih, kjer je splošna gospodarska delavnost zastala in kjer je dotok in prehod inozemskih turistov slabši, je naravno potrebno manjše število gostinskih obratov, kakor pa v krajih, kjer so ti činitelji jačji.

Poleg avtomatičnega reguliranja števila gostinskih obratov na podlagi principa ponudbe in povpraševanja je potrebno, da imajo pristojne oblasti posebno v današnjih neurejenih gospodarskih prilikah vedno pri izdajanju

STAKLO

B. TOBER

tovarniška zaloga stekla

Akc. spol.

První česká sklárna Kyjov
ČSR

Ljubljana, Sv. Petrac. 85

Telefon 34-58

NUDI VAM

steklenice za vino, čaše vseh vrst
Steklenice za vkuhanje sadja znamke
„Hermetic“

Obiščite mojo veliko zalogo!

Postrežem Vam samo s prvovrstno češko kvaliteto!

Gostilničar v boju za svoje pravice in obstoj!

Minuli so lepi kongresni dnevi, ki niso šli neopaženo mimo našega gostilničarja, saj so povzdignili našo samozavest in prilili novega poguma ter opomnili nezavedneže na njihovo stanovsko dolžnost. Vsi moramo sodelovati, da skupno podpremo veliko delo naših neumornih boriteljev odnosno boriteljice, t. j. zvezne organizacije, ki je poleg svojega obilnega dela vložila še toliko moči in naporu v to veličastno manifestacijo stanovske misli, ki je tako mogočno in globoko odmevala po domovini.

Ti dnevi so nam pokazali našo veličino, naš uspeh in obenem povdarili naše želje ter nam okrepili moči v boju za obstanek. Hočemo in moramo si tudi gostilničarji pridobiti nazaj tiste človeške pravice, ki nam pripadajo ravno tako, kakor drugim. Dosedaj smo prejemali sama bremena in dolžnosti.

Kadar je sila največja, mora biti tudi odpor največji, ker žalostna dejstva govore, da smo dobili najhujše udarce v oni dobi, ko še nismo imeli tako močne stanovske organizacije in tako neustrašenih ter energičnih mož. Rešiti

pa je treba še mnogo vprašanj. Tako imajo n. pr. železničarji poleg svoje plače tudi ugodnost brezplačne ali režijske vožnje zase, za svojo družino, ki jo izrabljajo po navadi v našo škodo da dovažajo velikanske količine vina v svoja bivališča, da ga razprodajajo naokoli. Gostilničar kot eden izmed največjih zbirateljev denarja za samoupravne in državne blaginje, pa ne sme popiti niti kozarca nezatrošarinjega vina, katerega lahko pije sicer vsak drugi v kakršnikoli količini. Živeti moramo pod stalnim nadzorstvom, ki visi nad nami kakor »Damoklejev meč«, in le majhna nepazljivost zadostuje pa te že zašijejo, kot največjega hudo-delca.

Občinske uprave rešujejo svoje račune s trošarinami, katere jim zbira gostilničar in ki mora večkrat sam plačati za številne »pufarje«, ki še niso postali tako kulantni in obzirni, da bi povrnili gostilničarju vsaj trošarino. Le škoda, da se na gostinski razstavi ni otvoril poseben »pufarski oddelek«, ki bi bil zanimiv doprinos, ker bi pokazal še to temno stran našega stanu.

Vsako delo naj bo tudi plačano! Za usluge, ki ti jo kdo naredi boš vedno pripravljen na protiuslugo — tako delajo spodobni ljudje in tako zahteva »Bon-ton«, zato bi morale tudi občine

dovolil na umu, da pri vsaki novi izdaji iznova premotrijo, ali so potrebe kraja z obstoječim številom gostinskih obratov popolnoma krite in da v takem slučaju naravno ne izdajajo gostinskih dovolil.

Kr. banska uprava naj odredi podrejenim oblastim, da postopajo vedno strogo po gori iznešenih načelih in da sama pazi, da se po istih načelih v resnici postopa.

To navodilo je dostaviti vsem banškim upravam, upravi mesta Beograda, mestnemu poglavarstvu v Pančevu in oddelku mestnega beograjskega poglavarstva v Zemunu. Minister trgovine Vrbanič s. r. c.

Poročilo o III. vsedravnem gostinskem kongresu je v tej številki odpadlo, ker se je moralo objaviti radi nujnosti in važnosti drugo gradivo. Poročilo o kongresu prinesemo v prihodnji številki.

Kako smejo trgovci prodajati alkoholne pijače?

Zatirajte šušmarstvo po brezvestnih trgovcih!

Radi pogostega šušmarjenja z alkoholnimi pijačami po brezvestnih trgovcih, posebno na deželi, ki prodajo v nekaterih slučajih več vina in žganja kakor pa vsi gostilničarji dotičnega kraja, opozarjamo naše člane na predpise, ki se nanašajo na prodajo alkoholnih pijač v originalno zaprtih steklenicah. Do izdaje novega pravilnika o točilni in prodajni pravici so trgovci prodajali vino in ostale alkoholne pijače, ne da bi plačali kako takso. Danes je po novem pravilniku vezana prodaja alkoholnih pijač po trgovcih na isto takso postavko kakršno plačujejo gostilničarji že od leta 1923. dalje. Naravno, da je s takso spojena pri trgovcih tudi kontrola po finančnih organih, katere preje niso poznali.

V svrhu zatiranja šušmarstva po trgovcih, ki prodajajo v mnogih slučajih alkoholne pijače v odprtih steklenicah za neposredni konzum v svojem lokalu in polnijo sami steklenice, je potrebno poznati nova določila, ki govore o prodaji alkoholnih pijač v originalno zaprtih steklenicah po trgovcih.

Glasom novega pravilnika za izvrševanje določb tar. post. 62. takšne tarife k zakonu o takso o pravici točenja in prodaje alkoholnih pijač smejo prodajati alkoholne pijače v originalno zaprtih steklenicah le specijske, kolonialne, delikatesne in tem podobne obratovalnice, ki si izposlušajo še posebno prodajno pravico od fin. direkcije. Za originalno zaprte steklenice se smatrajo samo one steklenice, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

a) da je zapirak, zamašek ali mehanski poklopec tako prirejen, da se brez pomožnega sredstva (odčepnika, posebnega noža ali priprave) in brez nekega napora ne da odpreti;

b) da je na steklenici etiketa z označbo firme tvorničarja (proizvodnika, prodajalca ali točilca na debelo) in vrste alkoholne pijače, ki je v steklenici;

c) da je nataktnjena ali prilepljena čez zamašek izvirna etiketa proizvodniške tvrdke bodisi v obliki traku ali pa v obliki kapice iz staniola, gutaperče in temu podobno, izvzemši tiste steklenice, ki imajo mehanske poklopce in to z zalivko ali brez nje, tako da se brez posebne priprave ne dajo ne nameščati ne snemati; in

č) da je opravljen vse to, kar se navaja pod točko a) b) in c) tvorničar itd. in se tako neizpremenjeno daje v promet.

Menda je sedaj vsakemu jasno, kako sme trgovec prodajati alkoholne pijače v svojem lokalu in kaj se smatra za originalno zaprto steklenico. Prosimo tedaj vse člane, da pazno motrijo take trgovce svojega okoliša, ki imajo dovoljenje za prodajo alkoholnih pijač v izvirno zaprtih steklenicah, če poslujejo v obsegu izdanih predpisov. Vsako točenje alkoholnih pijač v trgovskem lokalu ali kjerkoli drugod in prodajo takih alkoholnih pijač, ki jih trgovec sam polni je brezpogojno zatreti. Trgovec ima priliko, da prodaja celo vrsto predmetov, dočim ima gostilničar pravico prodajati samo pijače

in jedila. Vsled tega je možnost njegovega obstanka mnogo manjša, kakor pa pri trgovcu. Ne imejte tedaj nikakih obzir, temveč branite svoje pravice s tem, da prijavljate vsakega brezvestnega trgovskega šušmarja. Vsako kršitev teh predpisov javite neposredno na zvezno upravo. Finančne organe pa prosimo, da posvečajo trgovinam, ki se bavijo s prodajo alkoholnih pijač, slično pozornost, kakor jo izkazujejo gostilničarjem.

Gostilničarji in gostilničarke dopisujejo samo z razglednicami, ki jih je založila zvezna organizacija in ki predstavljajo »Veselega starčka«. Razglednice stanejo komad po 1 Din ter se dobe pri pristojnih združenjih. Večja naročila pa izvrši zvezna pisarna ter daje primeren popust.

Uredba

o ureditvi razmerja učencev proti številu pomočnikov v trgovinskih in rokodelskih obratih in v delavnicah, v katerih se opravljajo rokodelski obrati

§ 1. V trgovinskih in rokodelskih obratih smejo biti istočasno na učenju: 1. po en učenec, če dela imetnik obrta sam ali z enim pomočnikom, 2. po dva učence, če je zaposlenih v obratu dva do pet pomočnikov, 3. po trije učenci, če je zaposlenih v obratu šest do deset pomočnikov, 4. po štirje učenci, če je zaposlenih v obratu več ko deset pomočnikov. Več ko štirje učenci ne smejo biti istočasno na učenju v enem trgovinskem ali rokodelskem obratu.

Če so določene s kolektivnimi pogodbami večje utesnitve glede razmerja med številom učencev in številom pomočnikov, kot so določene s to uredbo, veljajo glede tega, koliko se sme imeti učencev v obratih, za katere velja kolektivna pogodba, utesnitve, določene s to pogodbo. V izjemnih primerih, kadar je to po izrednih okoliščinah ali po tehniki dela v kaki stroki potrebno, sme odobriti ban po zaslišanju pristojnih zbornic, da se zviša število učencev za dotično stroko nad določeno najmanjše število.

§ 2. Za določitev števila učencev, ki se smejo po določbah § 1. te uredbe istočasno imeti na učenju, je odločilno povprečno število pomočnikov, zaposlenih stalno v poslednem letu. Za stalno zaposlene pomočnike se smatrajo pomočniki, ki so delali v dotičnem obratu nepretrgoma najmanj štiri tedne. Da se določi letni povpreček zaposlenih pomočnikov, morajo dati organi zavarovanja potrebne podatke. Če se med učenjem število pomočnikov v kakem obratu začasno zniža, ostane število učencev, določeno ob sprejemu na učenju, neizpremenjeno.

§ 3. Šest mesecev od dne, ko je bila izdana pooblastitev ali dovolilo, ne smejo sprejeti imetniki obratov več ko enega učenca. Če dela imetnik obrta sam ali z enim pomočnikom, sme sprejeti še enega učenca na učenje, če naj dovrši prvi po pogodbi učenje v šestih mesecih. Če je prestopalo učno razmerje pred dovršitvijo pogodbene učne dobe in je sprejel imetnik obrata nato drugega učenca, sme sprejeti prejšnjega učenca čez določeno število ponovno samo tedaj, če je prenehalo učno razmerje zaradi bolezni ali podobnega razloga.

§ 4. Določbe te uredbe veljajo tudi za delavnice, v katerih se opravlja rokodelski obrt na tvorniški način, dalje za strokovne delavnice tvornic, za delavnice in podjetja, ki ne spadajo pod določbe zakona o obrtih, in za delavnice, podjetja ali naprave, v katerih se v smislu zakona o obrtih postrojsko opravljajo rokodelska dela. Imetniki obrtov iz odstavka 3 § 19 vobče ne smejo sprejemati in imeti učencev. (Branjarije in mali trgovinski obrati. (Op. ured.).)

§ 5. Utesnitve te uredbe veljajo za glavne obrate in tudi za njih podružnice in druge pomožne lokale. (§ 122 z. o o.). Razmerje med številom učencev in številom pomočnikov, določeno v § 1 te uredbe, se uporablja na vsako poedino podružnico in vsak drug pomožni obrat.

§ 6. Za učence, ki so na učenju na dan, ko stopi ta uredba v veljavo (28. marca 1936. (Op. ured.) ne veljajo

utesnitve, predpisane s to uredbo. Smejo dovršiti učenje ne glede na število pomočnikov, zaposlenih v dotičnih obratih. Dokler se ne zniža število učencev na razmerje, določeno v § 1 te uredbe, ne smejo sklepati imetniki obratov v primerih iz odstavka 1 pogodbe za sprejem učencev.

§ 7. Prekrški zoper to uredbo se kaznujejo po določbah § 398, t. 11., in § 402 zak. o obrtih.

Nekaj določil iz naredbe o nabiranju prostovoljnih prispevkov

Z nabiranjem prostovoljnih prispevkov v smislu te naredbe se umeje vsako javno nabiranje prostovoljnih prispevkov bodisi v denarju ali pa v stvarih, določenih za dobrodelne ali društvene namene, kakor tudi vsako javno nabiranje milih darov in miloščine radi ublažitve gospodarske stiske ali bede (beračenje). Javno nabiranje prostovoljnih prispevkov je dovoljeno samo z odobritvijo pristojnega občnega upravnega oblastva ali državnega krajevnega policijskega oblastva. Brez posebne odobritve je dovoljeno nabiranje prostovoljnih prispevkov v cerkvah in molilnicah priznanih veroizpovedi odnosno društvom, ki so za to s posebnim zakonom pooblaščen. Ta društva morajo samo prej prijaviti nameravano nabiranje. Oblastva občne uprave prve stopnje dajajo odobritev samo za svoje območje ali za del svojega območja, dočim daje odobritev za več upravnih območij ban. Ob elementarnih neizrednih razmerjih, ki jih povzročajo naravne katastrofe, sme dati odobritev tudi občina, kjer ni sedež okrajnega načelstva in samo za svoje območje. Odobritev se daje tudi po edincem samo izjemoma in se praviloma utesni na domačo občino, samo v izjemnih primerih se dovoli nabiranje tudi v območju sreza ali banovine. Kdor je bil radi tatvine, potovanja ali alkoholizma kaznovan, odnosno osebe, o katerih se domneva da bi nabiranje zlorabile, ne more dobiti odobritve. Odobritev se daje za določen čas in sicer najdalje za eno leto. Odobriti mora biti opremljeno s fotografijo nabitelca. Če se nabira s knjigo, mora biti knjiga uradno overovljena in opremljena s številko odobritve, prešita in paginirana. Društva in naprave, ki jim je nabiranje odobreno, morajo natančno voditi knjige in zapiske o nabiranih prispevkih in hraniti knjige, nabiralne pole itd. Oblastvo, ki izda odobritev, nadzira, ali se uporabljajo nabirani prispevki za določeni namen.

Vložite prijavo za novo triletno odmero točilne takse!

Po čl. 25. novega točilnega pravilnika, ki ga itak objavljamo v današnji številki našega lista, morajo vsi točilci predložiti pristojnemu področnemu oddelku finančne kontrole prijave in sicer na obrazcu, ki ga dobe proti odškodnini 1 Din pri vsakem oddelku finančne kontrole. V tej prijavi za odmero nove točilne takse se morajo prijaviti sledeči podatki:

Ime in priimek ter bivališče točilca, vrsto obratovalnice glasom gostilničarskega dovolila (n. pr. hotel, restavracija, gostilna, kavarna bife itd.), naziv obratovalnice, številko in datum podeljene točilne pravice po finančni direkciji; kraj, ulico in številko poslopija, kjer se vrši gostilniški obrat; iz koliko prostorov sestoji obratovalnica in kolikšna je površina teh prostorov; ali so prostori na ulico ali na dvorišče; ali je obratovalnica blizu trga, kake tvornice ali večje delavnice; koliko je v vsakem prostoru miz in stolov; število sob za prenočevanje in število postelj v vsaki sobi; ali je garaža za avtomobile ali hlev za konje; ali se v obratovalnici oddaja hrana, prireajo zabave, bioskopske predstave, svira godba ali se prireajo druge zabavne prireditve; vrsta alkoholnih pijač, ki se točijo in koliko poedinih vrst alkoholnih pijač se v enem letu povprečno potочи; način razsvetljave prostorov; ali so blizu podobne obratovalnice in njih število; kdo vodi obrat, ali lastnik ali poslovođa, njegovo ime in priimek; število zaposlenih oseb v gostilniškem obratu; ali ima pravico točiti na sejnih itd.

Prevzem gostilne

Cenj. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem

prevzela s 1. julijem 1936 v Mariboru na Koroški c. 56 gostilno „Schrot“

v kateri bom postregla cenj. gostom z najboljšimi vini in jedili po najnižjih cenah.

Za obilen obisk se priporoča

Marija Dolinšek

Točilcem, ki ne vložijo prijave do določenega roka, se odmeri taksa po službeni dolžnosti na podstavi uradnih podatkov in izgube pravico pritožbe zoper tako odmerjeno takso. Zatorej ne pozabite izpolniti obrazcev, ki jih dobite pri vsakem oddeku finančne kontrole.

Iz organizacij

Skupščina združenja v Ljutomeru se je vršila dne 9. marca 1936. v hotelu »Herndl« v Ljutomeru. Udeležba je bila zelo povoljna. Podalo se je predsedstveno in tajniško poročilo, ki se je soglasno odobrilo. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da znaša preostanek 4.363.60 Din, dočim znašajo dohodki proračuna za leto 1936. 4.800 Din, izdatki pa 4.200 Din. Članarina je določena s 50 Din. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Wregg Richard, podpredsednika g. Hedžet Feliks, odbornikom gg. Sever Fric, Herndl Ivan, Pihler Ferdo, Puconja Anton, namestnikom pa gg. Ficko Ignac, Vrabl Franc. V nadzorni odbor gg. Strasser Julij, Kosi Josip, Seršen Alojz. Na koncu je podal zvezni delegat ravnatelj g. Peteln zanimivo poročilo o vseh važnih stanovskih vprašanjih.

Skupščina združenja v Murski Soboti se je vršila dne 11. marca ob 9. dop. v kolodvorski restavraciji v Murski Soboti, katere se je kakor vedno udeležilo skoraj polnoštevilno članstvo, kar kaže visoko razvit stanovski čut. Po čitanju zapisnika je podal g. predsednik obširno in temeljito sestavljeno poročilo, ki so ga navzoči soglasno in z zahvalo vzeli na znanje. Združenje šteje 156 članov, učencev ima 21, pomočnikov pa 9. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da so znašali dohodki 16.333 Din in ravno toliko izdatki. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen nemurni stanovski tovariš g. Vezir Geza, za podpredsednika g. Bac Ludvig, odbornikom pa gg. Sočič Franc, Fatlik Alojz, Benkič Janez, Titan Janez, Forjančič Janez, namestnikom gg. Flisar Rudolf, Kirbiš Franc, Perš Janez, v nadzorstvo gg. Fartek Janez, Huber Franc, Siftar Franc; namestnikom gg. Čačinovič Emerik in Fartek Janez. V častni odbor gg. Vogler Viktor, Kührar Janez, Šavel Janez, Siftar Stefan, Vlač Franc. Proračun predvideva 21.000 Din dohodkov in ravnolotno izdatkov. K besedi se je oglasil zastopnik Zbornice g. Čeh Franc, ki je v svojem, kakor v imenu Zbornice priznal ogromno delo uprave. Vse priznanje in hvala pa gre v prvi vrsti agilnemu zveznemu ravnatelju, katerega delo je vezano z velikim idealizmom in ga je pozval, da ostane še nadalje tako borben kakor dosedaj, da doseže s svojim delom popolno enakopravnost za gostilničarski stan z drugimi stanovi. Njegovo nemurno delo se prizna vsepovsodi, predvsem pa od strani Zbornice TOI. Navzoči zvezni odposlanec ravnatelj Peteln je v obširnem poročilu razpravljal

Prevzem hiše z gostilno

Vlijudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem

prevzel staroznano gostilno „Balkan“ v Mariboru

Linhartova ulica 13.

Skrbel bom za prvovrstna vina ter dobro kuhinjo in se cenj. gostom kar najtopleje priporočam.

Josip Kreuh
gostilničar

najvažnejša stanovska vprašanja, posebno glede davkov, o trošarini, o organizaciji sami in je bilo to poročilo z velikim odobravanjem in ploskanjem vzeto na znanje.

Skupščina združenja v Radovljici se je vršila dne 12. marca v gostilni Kunstelj. Po pozdravu se je podalo obširno predsedniško in tajniško poročilo. Združenje šteje 70 članov. Blagajniško poročilo je izkazalo na dohodkih 4.920 Din, na stroških 4.829 Din. Premoženje znaša 13.495 Din. Novi proračun predvideva 5.500 Din dohodkov in ravnotoliko tudi izdatkov. Navzoči zvezni odposlanec je nato razpravljaj različne stinovske zadeve, ter dal na stavljen vprašanja pojasnila.

Skupščina združenja Ljubljana - mesto se je vršila dne 24. marca v hotelu »Metropol«. Navzočih je bilo 93 članov. Po pozdravu članstva in zastopnikov oblasti ter korporacij se je poslala udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, pozdravne brzojavke pa ministrskemu predsedniku, finančnemu, trgovinskemu ter notranjemu ministru, kakor tudi ministru brez listnice g. dr. Mihi Kreku. Skupščina je pozdravila nadalje bana dravske banovine in mestnega župana. Iz poročila g. predsednika Majcena posnemamo, da obstojajo še nadalje važna vprašanja, s katerimi se je treba baviti, to je trošarinsko vprašanje, povezano z neizmernim šušmarstvom, ki se je razbohotilo v ogromnem obsegu v mestu. Nadaljnje vprašanje je obdavčitev članov ter se je s pomočjo zveze in g. dr. Koceta posrečilo, da smo dobili posebne davčne odbore. Istotako smo dobili svoj reklamacijski odbor. Točilna taksa bo v drugem polletju izdatno znižana. Omenil je tudi izjavo g. župana, da je odločen nasprotnik vsakega novega gostilniškega podjetja v Ljubljani, kar so člani z zanimanjem vzeli na znanje. Prodaja klobas s pomočjo vozičkov se je prepovedala, dočim se je regulacija enotnih cen po obratih izjalovila. Sporočil je tudi, da bo v najkrajšem času »Gostilničarski dom« popolnoma saniran. Z zvezo združenj gostiln. obrti dravske banovine je stalo združenje v stalnem kontaktu ter mora ugotoviti lepe uspehe, ki smo jih dosegli potom te organizacije višjega reda, iz česar sledi dovolj jasno, da je nujno potrebna zveza vseh naših združenj. V Zbornici smo se potom lastnega gostinskega odseka zavzemali za naše zadeve ter smo imeli v g. dr. Kocetu izborne referenta. Poročilo predsednika je bilo z velikim pritirjevanjem in ploskanjem sprejeto. Nato je sledilo tajniško poročilo, ki je bilo brez vsake debate vzeto na znanje. Vsega članstva je v združenju 343. Blagajniško poročilo izkazuje 858.919.31 Din dohodkov, od katerih odpade seveda 696.085 Din na zadružno doklado za sanacijo »Gostilničarskega doma«. Upravni izdatki so znašali 286.212 Din. Premoženje je naraslo v letu 1935. za 572.707 Din. Blagajniško poročilo se je vzelo na znanje. Proračun izkazuje pri dohodkih 248.640 Din, na izdatkih pa 248.640 Din, dočim znaša obvezni prispevek za sanacijo doma 346.190 Din. Glede proračuna se je razvila jako živahna debata, posebno so se oglašali na novo pričlanjeni člani iz združenja ljubljanske okolice. Končno so se izvršile še nekatere spremembe pravil. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni v odbor gg. Sušteršič Franc, Kramar Franc, ter Bricelj Ivan. Namestnikom pa g. Kregar Franc. Pri slučajnostih so prišli še številni predlogi v razpravo, naker je bila skupščina zaključena.

Skupščina združenja v Brežicah se je vršila dne 24. marca v prostorih g. Deržiča Karla. Predsednik je podal daljše poročilo o delovanju združenja v preteklem letu, naker se je priglasi k besedi zvezni odposlanec, ki je orisal trdovraten boj, ki ga je zvezna organizacija vodila za doseg stanovskih pravic. Posebno so bili ostri protesti glede prirejanja številnih društvenih veselice ter so bili tudi v tem pogledu sprejeti jako važni zaključki. Nadalje se je razvila obširna debata o raznih stanovskih vprašanjih, naker se je skupščina zaključila.

Skupščina združenja za ljubljansko okolico v Ljubljani se je vršila dne 24. marca v salonu restavracije »Pri Levu« v Ljubljani. Navzočih članov je bi-

lo 101. Po pozdravnem nagovoru se je podalo tajniško poročilo, iz katerega sledi, da se je mnogo članov pritožilo zoper davčno odmero. Istotako se je z zadovoljstvom vzela na znanje nova uredba o odpiranju in zapiranju gostinskih obratov. Mnogo pritožb se je napravilo proti raznim šušmarjem, ki poslujejo v okolici neovirano. Omenilo se je tudi znižanje točilne takse in njena nova razvrstitev, kar je posebna zasluga zvezne organizacije. Nadalje se je poročalo o ustanovitvi gostilničarske šole za gostilničarske gospodinje. Združenje šteje 275 članov. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je bilo 45.607 Din dohodkov in 42.641 Din izdatkov tako, da znaša čisto premoženje 15.797 Din. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni za novega predsednika g. Kanc Avgust iz Podsmreke, za člane odbora pa gg. Jeriha Mihael, Cirman Janko, Bohinec Filip, Ogrin Ivan; namestnikom pa Modic Jakob in Babnik Rudolf. Odhajajočemu predsedniku g. Sušteršiču Francu se je izrekla za neumorno nesebično delovanje iskrena zahvala. Iz proračuna posnemamo, da so dohodki predvideni z 31.000 Din. Nato je zvezni odposlanec podal obširno poročilo o delovanju in uspehih zveze, katero so člani z odobravanjem in velikim zanimanjem vzeli na znanje.

Skupščina združenja v Črnomlju se je vršila 9. aprila v prostorih hotela Lakner. G. predsednik predoči v lepih besedah delo združenja v prvem letu obstoja. Povdarjal je namen združenja, ki hoče delati v dobrobit vsemu gostilničarstvu Belokrajine, zato poziva člane, da ga podpirajo. Iz tajniškega poročila posnemamo, da šteje združenje 77 članov. Uprava je imela 3 seje. Iz blagajniškega poročila izhaja, da so znašali dohodki 3.093 Din, izdatki pa 1.923 Din. Proračun izkazuje 5.005 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Nato je še sledilo poročilo zveznega odposlanca.

Prilagajte znamke za odgovor!

Člani in članice, ki se obračajo neposredno na zvezno upravo radi kakega obvestila, naj prilože za odgovor znamke.

Razglas o slajenju vinskih moštov

Na temelju § 2. zakona o vinu od 9. decembra 1929. (Uradni list št. 126-29) in členov 2., 3. in 4. pravilnika k temu zakonu od 24. julija 1930. (»Službeni list« št. 120-20 iz leta 1931.) ter na predlog kmetijskega oddelka in vinarskega nadzornika izdajem obče dovoljenje za slajenje vinskih moštov od letošnjega zaradi neugodnih vremenskih razmer nepopolnoma ali slabo dozorelega grozdja v okrajih: Ljutomer, Maribor - desni breg, Maribor - levi breg, Slov. Konjice, Celje, Gornji grad, Brežice, Krško, Litija in Novo mesto in sicer s sledečimi omejitvami in niže navedenimi pogoji:

1. V nobenem primeru ni dovoljeno dodati na 100 l mošta več ko 3 kg rafiniranega sladkorja.

2. Za vinorodne okoliše v okrajih Ljutomer, Maribor - desni breg, Maribor - levi breg, Slov. Konjice in Brežice se dovoljuje pojačiti sladkobo mošta največ na 19 stopinj po klosterneburški mostni tehtnici.

3. Za vinorodne okoliše v okrajih Celje, Gornji grad, Krško, Litija in Novo mesto, se dovoljuje pojačiti slajmo mošta največ na 18 stopinj po klosterneburški mostni tehtnici.

4. Vsak vinogradnik ali kupec grozdja, ki se tega občege dovoljenja posluži in sladi svoj mošt, mora preko svoje občine in sreskega načelstva predložiti pismeno prijavo v dvojniku po obrazcu A, kakor je predpisan v zgoraj navedenem pravilniku. Te prijave je predložiti za teritorij bivše ljubljanske oblasti vinarskemu nadzorniku pri kraljevski banski upravi v Ljubljani, za območje bivše mariborske oblasti pa pomočniku vinarskega nadzornika v Mariboru.

5. Sladiti mošt od samorodnic, čistih ali v mešanici z domačimi sortami vinske trte, je najstrožje prepovedano.

6. Pravtako je prepovedano sladiti mošt od prezgodnje trgatve.

7. Sladiti je treba v kraju, kjer je grozdje rastlo, sicer je treba o nameravanem slajenju obvestiti pristojnega kletarskega nadzornika.

8. Za vinorodne kraje Ptuj, Smarje pri Jelšah, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Laško, Slovenjgradec, Črnomelj in Kočevje se ne izda obče dovoljenje za slajenje moštov, pač pa lahko zaprosijo prizadeti vinogradniki teh okrajev pristojnega kletarskega nadzornika za dovoljenje slajenja svojih manjvrednih moštov v smislu § 4., toč. 4., po obrazcu C pravilnika k vinskemu zakonu.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani, dne 29. 9. 1936.

Ban: dr. Natlačen s. r.

Važno! Vinogradniki in obrtniki, ki bodo letos sladili svoje oz. kupljene vinske mošte, naj to nemudoma prijavijo pristojnemu kontrolnemu organu in sicer iz območja bivše ljubljanske oblasti kletarskemu nadzorniku v Ljubljani, iz območja bivše mariborske oblasti pa pomočniku kletarskega nadzornika v Mariboru (Sresko načelstvo), bodisi neposredno ali pa po upravnem oblastvu dotičnega kraja. Prijavo je treba točno izpolniti v dveh enakih izvodih in sicer na tiskovini, ki jo je založila Mariborska tiskarna v Mariboru. Proti tistim, ki bodo mošt sladili brez dovoljenja, bo kr. banska uprava postopala po zakonu.

Vzbujajte svoje tovariše in tovarišice k stanovski zavesti, ker le tedaj bomo močni, če nas bo vezala ljubezen do tovarišev in do stanu.

Neredno izhajanje »Gostilničarskega Vestnika«

Uprava »Gostilničarskega Vestnika« je prejela številno dopisov, v katerih se sprašuje po vzroku radi nerednega izhajanja »Gostilničarskega Vestnika«. Odgovor na ta vprašanja je jako lahek. »Gostilničarski Vestnik« se obvezno brezplačno dostavlja vsem članom in članicam zvezne organizacije, ter se krijejo izdatki v prvi vrsti od zvezne članarine, ki znaša za člana letno 35 Din. Človek bi mislil, da je gostilničarstvo v dravski banovini že na tako visoki stopnji, da mu teh 35 Din letno, ki jih daja za poslovanje svoje najboljše in največje zaščitnice, ne bo delalo velikih preglavic in da se bo taka malenkostna članarina hitro in gladko plačevala. V teh borih 35 Din letno, ki jih plača član in članica za svojo, kakor smo že rekli najboljšo stanovsko organizacijo, brez katere si danes slovenskega gostilničarja niti misliti ne moremo, so namreč vračunani že izdatki zvezne pisarne in za »Gostilničarski Vestnik«. Če se tedaj zvezna članarina tako neredno plačuje, je potem jasno, da mora ta nerednost vplivati tudi na izdajo »Gostilničarskega Vestnika«. Pripomnimo, da je v dravski banovini sicer v pretežni večini takih združenj, ki v redu plačajo zvezno članarino, vendar je tudi nekoliko takih, ki se vobče ne zmenijo za poravnave obveznosti in niti ne izterjujejo one članarine, ki je za nemoteno poslovanje zadružnih organizacij nujno potrebna. Zato je dolžnost vsakega zavrednega gostilničarja in gostilničarke, odnosno člana in članice, da se ob vsaki priliki interesira, kako se članarina plačuje in če je zvezna članarina tudi plačana. Mnogokrat se celo zadružna članarina do zadnjega ubere, vendar obleži v zadružni blagajni iz nam nepoznanih vzrokov. Taki nedostatki zadružnega poslovanja gotovo niso na mestu in so v veliko škodo našemu zadružnemu gibanju. Radi tega je tedaj vsakomur jasno, da »Gostilničarski Ve-

Vašim gostom in sebi ustrezete

ako jim nudite k vinu

Rogaško slatino

kajti ona ne samo da zboljša okus vina, ampak tudi pomešana z vinom ali sadnim sokom blagodejno deluje na funkcije želodca in čreves, boljša apetit in splošno regulira prebavo in odvajanje neprebavljenih zaostankov hrano. Rogaška slatina čisti organizem in spravlja s tem človeka v dobro razpoloženje!

Gospod minister za trgovino je izjavil, da lahko danes samo močne stanovske organizacije dosežejo uspehe. Zato se zavedajte, da ste člani zvezne organizacije, ki Vas v vsakem slučaju ščiti.

stnik« ni izšel v zadnjih dveh mesecih radi nerednega plačevanja članarine. H koncu še dodamo, da je zvezna organizacija edina izmed organizacij v državi, ki od svojega članstva pobira samo 35 Din letne članarine in mu poleg tega še brezplačno pošilja strokovni časopis. Člani in članice pa lahko sami presodijo, če je taka malomarnost pri tem delu — ki ga vrši zvezna organizacija in od teh koristi, ki jih ima članstvo — na mestu. Od samih laskavih priznanj zvezna organizacija ne more obstojati, treba ji je sredstev, ker brez denarja je malo godbe.

Izlet v vinogradniška področja Slovenije

Na željo vinogradnikov in gostilničarjev, da priredimo vsako leto takozvane pakušnje moštov in vin in še preostalih zalog, smo organizirali avtobusna dvodnevna izleta in sicer:

- dne 19. oktobra na Dolenjsko,
- dne 29. oktobra pa v Slovenske gorice.

Izlet pod točko a) na Dolenjsko se vrši, kakor rečeno dne 19. oktobra ter odpotujejo udeleženci z avtobusi ob 7.30 zjutraj izpred hotela »Metropol« v Ljubljani. Prihod v Novo mesto ob 9.30, naker je pakušnja vin. Kosilo. Ob 1. uri odhod v Metliko, odtod pa v Črnomelj. Večerja in prenočišče v Novem mestu. Dne 20. oktobra ob 7.30 zjutraj odhod iz Novega mesta, ob 9. prihod na Bizeljsko, kjer se vrši v gostilni g. F. Pečnika vinska pakušnja. Kosilo na Bizeljskem, po kosilu odhod v Krško, nato pa preko Sevnice, Trebnjega v Ljubljano. Cena izleta znaša za osebo 200 Din in so v tej vsoti zapopadeni vsi stroški vožnje, prenočišča in prehrane.

Izlet pod točko b) v Slovenske gorice se vrši dne 29. oktobra ter odpeljejo avtobusi ob 7.30 zjutraj izpred kavarne »Evropa« v Ljubljani. Prihod v Slov. Bistrico ob 10.30, kratek odmor, nato nadaljevanje v Ptuj, kamor pridemo ob 12. uri. V Ptuj kosilo, nato se vrši pakušnja moštov in starih vin, po pakušnji odpotujemo v Zavrč, iz Zavrča pa v Ormož, kjer večerjamo in prenočimo. Po možnosti se še isti večer priredi pakušnja. Dne 30. okt.

Svoje goste hočete dobro postreči?

Nudite jim

Potnikov

malinovec - limonado - oranžado

Potnik & drug

Ljubljana, Metelkova ulica 13

T e l e f o n 2 1 1 0

sadni sokl. marmelade, esence za rum in likerle

po zajtrku odhod iz Ormoža s kratkim postankom v Ivanjovcih v Ljutomer, kamor dospemo okoli 9.30 ure. Pokušnja, kosilo, po kosilu pa takoj skozi Slatino Radence (kratek postanek) v Gornjo Radgono. Pokušnja. Po pokušnji preko Sv. Lenarta v Slov. gor. (kratek postanek) v Maribor. Večerja, nato pa odhod proti Ljubljani. Cena za osebo znaša 250 Din, v kateri so vključeni vsi stroški vožnje, prehrane in prenočišča.

Prijave je odposlati na zvezno pisarno in sicer najkasneje za izlet na Dolenjsko do 12. oktobra, za izlet v Slov. gorice pa najkasneje do 20. okt.

S prijavami je nakazati tudi določeno vsoto. Brez nakazila se prijave ne sprejemajo.

Dopisujte v svoj strokovni list!

Pozivamo članstvo, da sodeluje pri svojem stanovskem listu in da mu poroča vse važnejše dogodke, ki so n. pr. v kvar gostilničarskemu stanu ali ki nastanejo v stanovskih združenjih. V teh dopisih naj se naslika življenje gostilničarja in njegovo poslovanje v obratu. Narišejo naj se na podlagi resničnih dogodkov nedostatki, težkoče, ovire itd. Stanovski list naj bo tedaj ogledalo vseh teženj, ki jih zasleduje gostilničarski stan. Glede dopisnikov je naravno tajnost zadržana in bo uredništvo rade volje vse dopise za tisk primerno prikrojilo. V vsakem združenju naj bo končno po en dopisnik tako, da bo celotna slika o gostilničarstvu naše banovine podana.

Poslovanje davčnih odborov

Iz poročil davčnih odbornikov, ki zastopajo gostilničarsko stroko, posnemamo, da so nekateri zastopniki davčne uprave vendarle končno prišli do spoznanja, da je treba temeljito revidirati svoje stališče, ki so ga dosedaj zavzemali pri obdavčitvi gostilničarskega stanu. Priznati moramo, da se je to naziranje temeljito spremenilo, vendar imamo še nekatere take zastopnike davčnih uprav, ki mislijo, da je gostilničarja najlažje »priviti« ali kakor se sami izražajo »pritisniti«, ker jim je še celo ona kaplja vina, ki zdrži po gostilničarskem grlu, točno poznana. Gostilničarstvu dravske banovine, ki je izmed vseh gostilničarjev v naši državi v absolutnem razmerju najbolj obdavčeno, v razmerju napram drugim gospodarskim slojem pa tudi relativno ni vseeno, če vlada pri nekaterih zastopnikih davčne uprave še danes tako naziranje. Gostilničarstvo dravske banovine izjavlja popolnoma odkrito, da ne bo trpelo v bodoče nikakega zapostavljanja in neenakosti in da bo po svojih strokovnih in stanovskih organizacijah javno iznašalo kričeče slučaje, iz katerih bo neenakopravnost jasno razvidna. Prepričani smo, da ni v namenu finančne direkcije in tudi ne finančnega ministrstva, da se ravno gostilničarstvo najhujše obdavčuje, temveč nam je poznana intencija, ki vlada na teh mestih, da se davčna bremena morajo enakomerno porazdeliti, ozirajoč se pri tem na višino prometa in po objektivnih kriterijih ocenjenega dohodka. Nemogoče je še nadalje trpeti, da bi n. pr. nekdo, ki ima dokazano večmilijski promet, plačal istotoliko davka, kolikor ga plača gostilničar istega kraja pri potočnji 40 hl vina letno. Taki drastični slučaji bodo nam služili kot najboljše orožje proti onim zastarelim nazorom, ki še vladajo v nekaterih davčnih upravah, da mora biti ravno gostilničar tisti, ki lahko preneša vsako obremenitev. Članstvo zvezne organizacije pa pozivamo, da nam javlja vse take slučaje, iz katerih izhaja neenakomerna obdavčitev gospodarskih slojev. Vsa čast in hvala onim zastopnikom davčnih uprav, ki so upoštevali temeljno državljansko pravico t. j. enakopravnost državljanov tudi pred davčnimi odbori.

Mi poznamo samo tovariša in tovarišico in ničesar drugega.

V naših stanovskih organizacijah smo vsi enaki.

Le z borbo se doseže zmaga.

Jubilej

Na Jesenicah na Gorenjskem je slavil dne 24. septembra štirideseti rojstni dan potujočemu občinstvu dobro znani kolodvorski restavrador g. Malešič Božidar, ki se agilno udejstvuje kot odbornik številnih društev, posebno pa kot predsednik tukajšnjega gostilniškega združenja. S svojimi bogatimi izkustvi je stanovskim tovarišem požrtvovalen, ljubezniv in nesebičen mentor, vsled česar uživa njihovo popolno zaupanje. Sredi dela mu kličemo: Še na mnoga leta!

Novi grobovi

† Oblak Franc, član združenja na Vrhniki ter gostilničar in posestnik na Drenovem griču št. 3 je umrl 1. julija t. l. Združenje izreka sožalje njegovim svojim.

† Vogl Roza, posestnica in gostilničarka v Mariboru na Pobreški cesti št. 46, je preminula v 75. letu starosti.

Pokojna je bila vzor žena in gospodinja ter je vodila svojo obrt 33 let. Radi svojega prijaznega nastopa je imela nebroj prijateljev, ki so jo spremili poleg njenih stanovskih tovarišev in tovarišic na njeni zadnji poti. Vzorni dolgoletni članici mir in pokoj, preostalim pa iskreno sožalje.

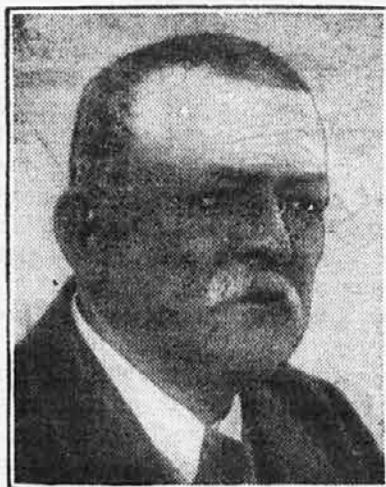
† Ložar Jernej, je dne 7. julija umrl v Ljubljani. Rojen je bil 27. 8. 1877. v Ljubljani, kjer se je izučil krojaške

obrti, nakar je odšel v tujino in se dolgo let zadržal v Avstriji, Nemčiji in Švici. Svoje strokovno znanje je izpopolnil na obrtni akademiji v Stuttgartu tako, da je lahko kasneje priredil celo vrsto prikojevalnih tečajev. Z gostilniško obrtjo je začel leta 1904. Ze pred svetovno vojno je pripadal svetlu Zbornice za TOI, v katerem je ostal do nedavnega časa. Bil je tudi član kuratorija Zavoda za pospeševanje obrti, kakor tudi v šolskem odboru za strokovne šole. Pod županom dr.

Tavčarjem je bil član občinskega sveta in odbornik Kreditnega društva Hranilnice dravske banovine. Gostilničarske interese je zastopal posebno vneto v davčnih in reklamacijskih odborih. Mnogo se je udejstvoval v Katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov in v drugih prosvetnih, pevskih, gospodarskih in kulturnih organizacijah.

† Avšič Jakob, gostilničar, trgovec in posestnik v Klečah št. 25, je umrl v starosti 77 let. Pokojnika je poznala

vsa ljubljanska okolica. Rajni gospodar je bil izkušen mož, pri katerem je vsakdo rad iskal nasvete. Bil je dolgoletni odbornik gostilniškega združenja. Vzornemu gostilničarju bodi ohranjen najlepši spomin!

† Alojzij Horvat, gostilničar in posestnik, je dne 23. avgusta nenadoma umrl v Hrastju pri Pekrah. Pokojnik je bil rojen dne 14. julija 1883. v Petanjcih v Ljutomerskem okraju ter je prišel leta 1914. v Maribor, kjer si je ustvaril s pridnostjo in podjetnostjo dobro renimirano in daleč naokrog slovečo gostilno. Živahno se je udejstvoval v poklicni organizaciji in je bil dolgo vrsto let tudi član uprave. Bil je vedrega, poštenega in odkritega značaja ter nadvse priljubljen. Neizprosna smrt ga je zatekla v najlepših letih ravno, ko je hotel na odmoru ublažiti mukepolno bolezen ter si nabrati novih moči za svoj naporni poklic. Zapušča soprogo in 2 hčerki, katerim izrekamo globoko in iskreno sožalje. — Združenje gostilniških podjetij v Mariboru.

Prodajalci špirita morajo voditi knjigo vnosa in iznosa

Minister za finance je odredil pod št. 46.280/III iz leta 1936. takole:

Vsi prodajalci špirita (alkohola) ne izvzemši lekarniško-drogerijske in parfumerijske obratovalnice, ki se bavijo s prodajo čistega špirita (alkohola) ali drogerijsko-lekarniško-parfumerijskih tekočin z alkoholom, morajo voditi mimo drugega tudi knjigo vnosa in iznosa špirita (alkohola), iz katerega je mogoče vsak čas razvideti prejeti in oddani špirit in izvor nabavljenega špirita. Vsak vnos in iznos mora biti izpričan s priznanico o plačani državni trošarini ali računom, ki ga je potrdil kontrolni organ. Finančne direkcije naj naročijo oddelkom finančnih kontrol, da naj opravljajo pri dobaviteljih in prodajalcih nenadne mesečne preglede.

Kaj se smatra za žganje?

Ministrstvo za finance je izdalo pod br. 40.532/III iz leta 1936. sledečo odločbo:

1. Za žganje se smatra in ne plačuje državne trošarine: destilat tropin

in sadja z eno koščico ali enim ali več semeni (zrni) ali od jagodastih plodov, od grozja, razen suhega (sultanine, rozaki, korintsko grozdje in temu pod.) od vina, vinskega mošta, drozge ali mošta (vinovice), vinskih tropin, drobtin, droži, od korenja, razen sladkorne repe, od dinj, od buč in vode, zmešane z medom, če pri 120° R ne vsebuje več kot 45% alkohola za sadna žganja, oziroma 48° za destilate vina. vinskega mošta drozge ali mošta (vinovice) vinskih tropin, drobtin, droži in če ima značilne lastnosti sadnega žganja, t. j. okus in vonj (buke) surovine, iz katere je proizvedeno:

2. Žganje, ki se ne uporablja kot tako za pitje, marveč za izdelovanje ruma, likerja ali kakršnih koli alkoholnih drogerijsko-farmaceutskih preparatov, se smatra za alkohol in se plačuje zanj državna trošarina kakor na alkohol.

3. Prepovedano je kuhati žganje iz tropin, naštetih pod t. 1, če so — radi povečanja alkoholne vsebine — zmešane s sladkorjem, melaso ali s podobnimi proizvodi, iz katerih se more z vretjem dobivati alkohol, razen z medom.

4. Suho grozdje (sultanine, rozaki, korintsko grozdje in temu pod.) se sme predelovati samo v špirit in edino v industrijskih tvornicah špirita v državi.

5. Glede predelave suhega grozja, uvoženega iz inozemstva do konca leta 1935., se bodo izdale posebne odredbe.

S to odločbo se razveljavljajo vsi predpisi, nasprotujoči odredbam te odločbe, ki dobi obvezno moč z dnem objave.

II.

Takoj naj se popišejo zaloge suhega grozja, uvoženega iz inozemstva do konca leta 1935. za predelavo v žganje. Predelava tega suhega grozja v žganje se sme izvrševati najdalje še do 1. avgusta leta 1936. in to le pod stalnim nadzorom finančnih organov. Po 1. avgustu 1936. se ne bo več smelo proizvajati žganje iz pod t. 1. navedenega suhega grozja, temveč samo špirit, in to v industrijskih tvornicah špirita, za špirit, proizveden iz tega suhega grozja, pa se bo plačevala trošarina kakor na alkohol.

Uredba o omejitvi nočnega dela pomožnega osebja v pekovskih podjetjih

V vseh pekovskih podjetjih, kjer se proizvaja kruh ali luksuzno pecivo, naj si pripadajo zasebnikom ali javnim telesom in ne glede na to, ali se dela v njih trajno ali začasno in ali obratujejo v obliki glavnih ali postranskih podjetij, je prepovedano za pomožno osebje vsako delo od 15. do 3 ure, če gre za eno izmeno, in od 19. do 3. ure, če gre za dve izmeni, izvzemši primere, označene v tej uredbi. Praviljalna dela je dovoljeno opravljati največ 3 ure pred normalnim delom t. j. pred delom ob mizi. Za turistične, kopališke in tem podobne kraje sme dovoliti ban prosto delo v pekovskih podjetjih. Kruh pa se nikjer in nikoli ne sme raznašati in prodajati pred 5.30 uro.

Sresko sodišče v Kranju je prepovedalo Jeraju Evgenu, roj. 4. 7. 1909. v Smledniku, po poklicu hlapcu, bivajočemu v Sp. Bitnjah, zahajati v krčmo do 9. 9. 1938.

Vino in vino je razlika

da in še večja je razlika med različnimi mineralnimi vodami. Splošno znani Radenski vrelci, Zdravilni, Kraljev in Gizelin spadajo med najmočnejše te vrste v Evropi. Pa tudi po svojem okusu kot svežilna pijača so nenadkriljivi.

Pokusi samo enkrat, da boš videl kaj pomeni prvo-rzredna mineralna voda. Čisti in izpira kri, izloča sečno kislino in druge strupe iz telesa ter s tem krepi telesne in duševne sile. Kdor pije vino z Radensko slatino, ga ne boli glava niti po največjih krokarjih.

ANDREJ ŽMAVC, Maribor:

Zaščita prístnih slovenskih vin

Glavno poročilo po nalogu kraljevske banske uprave Dravske banovine na konferenci o zaščiti imena izvora vina v Dravski banovini, dne 22. marca 1936. v Mariboru.

(Konec.)

Rečimo, da je vseh goric ljutomerskega okolja 1.000 ha. Za tako obsežno okolje bi seveda ne zadostovala ena organizacija; treba je več zadrug. Vsaka naj bi načelno — mislim — ne imela znatno pod 100 ha in nikakor ne nad 300 ali celo nad 500 ha zaščitnih goric. Treba je torej smotno odmeriti ožja zaščitna okolja kot bodoče zadrugne jedinice, po možnosti v mejah političnih ali vsaj katastrálnih občin, t. j. ustrezna razmejitev širšega zaščitnega okoliša v zaščitna zadrugna okolja.

Osnova, takorekoč izhodišče za te priprave je »kataster zaščitnih goric«, napravljen ločeno po dotičnih katastrálnih občinah z uporabo enotne tiskovine, podrobne preglednice, ki jo izpolni v prvem delu pristojna katastrska uprava s svojimi uradnimi podatki, nato pregleda pristojna občinska uprava, ki zahteva od katastrske uprave morda potrebne popravke, nakar jo že izpolni v drugem delu s stvarnimi odgovori, odnosno vpisi kot odgovori na strokovna vprašanja v ostalih stolpcih preglednice.

Preglednica za napravo »katastra zaščitnih goric« naj bi imela predelke ali stolpce, n. pr.:

A. Za vpise po katastrski upravi: 1. Tekoča številka. 2. Katastrálna občina. 3. Ime in naslov vinarja (lastnika, posestnika). 4. Številka mapnega lista. 5. Parcelna številka. 6. Številka zemljiško-knjižnega vločka in naziv kosa. 7. Razred. 8. Površina ha a m². 9. Cisti donos.

B. Za vpise po občinski upravi, odnosno strokovni komisiji: 10. Posebno ime gorice (vrha). 11. Kakovost zemlje. 12. Lega po straneh neba, višini in strmcu. 13. Nasad iz leta. 14. Cist nasad. 15. Mešani nasad. 16. Podlaga. 17. Zlahtne vrste (razmerje v odstotkih). 18. Kakovost vina povprečnega (normalnega) letnika: a = odlično; b = prav dobro; c = dobro; d = slabo. 19. Povprečni letni pridelek hl. 20. Predlog z utemeljitvijo: je za zaščito; ni za zaščito. 21. Je član zaščitne organizacije od (dan

sprejema). 22. Opombe. (Zaščitno ime i. dr.)

Do kraja vestno izpolnjeni »kataster zaščitnih goric« pošlje pristojna občina kraljevski banski upravi, ki je že prej določila iz svojega strokovnega uradništva »Poverjenika za zaščitne vinarske zadruge« s 3-članskim nepristranskim strokovnim svetom, ki načeloma niso iz dotičnih produkcijskih krajev, za dokončno ugotovitev tistih goric, ki se jim prizna zaščita. Samo njih lastniki (posestniki) morejo biti sprejeti v zaščitno zadrugo.

To bi bila zanesljiva, kaj uporabna podlaga, nekaka »zadrugna matrica« za izbero članstva, statistiko, kartoteko itd.

»Poverjenik za zaščitne vinarske zadruge« daje potrebna navodila, nadzira zaščitno akcijo, poroča o vsem kraljevski banski upravi, ki ji je neposredno odgovoren.

Že med tem se naprosita za skupno sodelovanje pri pripravi za ustanovitev enotne zaščitne vinarske zadruge obe »Zvezi«, »Zadrugna zveza« kot starejša in »Zveza slovenskih zadrug« kot mlajša osrednja zadrugna organizacija v Ljubljani, katerima — prvi ali drugi — bi hotele zadruge pristopiti, dokler nimamo novega enotnega zadrugnega zakona, ki bo — ako smo prav poučeni — odredil itak samo eno »Zvezo«, ki bi bile v njej združene sploh vse kmetijske zadruge, kar je že naša stara zahteva in davna stvarna potreba.

Vse izgleda hipno bolj zamotano, kakor je v resnici. Samo začetek, kakor povsod, je nekoliko težji. Pa začetki moramo in — vztrajati! Treba je prijeti za delo, ki ni namenjeno trenutku, marveč dolgi bodočnosti, zagotoviti trajnih gospodarskih uspehov. Od temeljite priprave dela in naše dobre volje je največ odvisno, da li bo naše poznejše zadrugno delo ne le razmeroma prav lahko, marveč tudi sigurno in vsestransko koristno. Površnost se navadno prav usodno maščuje! Zato pa: celo delo — aliniči!

Zaščito vsi že težko pričakujemo. To pa ne sme biti razlog, da bi se prenačili! Do dokončne ureditve stvari si moremo kolikor toliko pomagati brez vsakršne posebne organizacije, po načinu samopomoči občinske uprave v Visu, ki že od leta 1932. izdaja kupcem pravega viškega vina uradna potrdila, da je to vino res iz goric v viški občini. Vsa kletarska nadzorstva v državi so o tem poučena in lahko zahtevajo od imetnika viškega vina, ki je v prometu, takšno dokazilo o izvoru proizvoda. Na mojo nedavno prošnjo mi je viška občinska uprava dne 7. t. m. sporočila, da taka »uverjenja« še iz-

daja proti plačilu takse 5 + 20 Din, da je nekaj uspeha in bo zato i v bodoče izdajala predmetna potrdila.

Moje mnenje je, da bi bilo mogoče zadevo zadovoljivo rešiti v vsej Dravski banovini v nekaj letih. Pri tem ni treba misliti že kar na zadrugne kleti, ki so kočljiva stvar. Marsikatera zaščitna vinarska zadruga pa bi se mogla sčasoma vendarle dokopati do prave, čiste produktivne zadruge, ki mora biti naš najvišji namen po vseh bridkih dosedanjih izkustvih in hudih desetletnih zmotah pri reševanju tega vprašanja.

Preden stavim neke predloge, naj še naglasim načelo, ki ga je treba uveljaviti, da namreč bodoči zadrugni zaščitenci ne smejo imeti nobenih stroškov za pripravljalna dela vse dotlej, dokler si ne ustanovijo svoje zaščitne zadruge. Za kritje stroškov pri vsem pripravljalnem delu naj služijo načelno javna sredstva, ki po ogromnem deležu itak izvirajo od zaščite potrebnih in zaščite vrednih vinogradnikov ter bi bila tako plodonosno naložena; razen tega ti stroški razmeroma niti ne bi bili veliki.

Zaščitne občine so na stvari izredno deležne; njih sodelovanje bi bilo seveda brezplačno.

Katastrske uprave bi zahtevale, če sem pravšno poučen, za vpise v »kataster zaščitnih goric« povračilo prav neznatnih stroškov, za morda potrebne naknadne uradne popravke na uradni zahtevek občine pa ničesar.

Kraljevska banska uprava lahko poveri vodstvo dela svojem strokovnemu uradniku brez znatnejših izrednih stroškov, razen za tiskovino »kataster zaščitnih goric«, za vpise po katastrski upravi in za delo strokovne komisije, ki se naj omeji samo na najstvarnejše in najpotrebnejše. Če naj navedem še neko približno število za vse te stroške, ne pretiravam, ko trdim, da bi bilo že s kakšnim odtisočkom banovinske in občinske trošarine na vino tudi to vprašanje sijajno rešeno. Toliške in še mnogo večje podpore je ta gospodarsko tako važna stvar pač vredna.

Omenjeni naj bodo med drugim samo še nekateri zakoniti ukrepi, ki jih pričakujemo in kateri bi mogli zaščito naših prístnih vin čisto posebno podpreti in pospešiti, in sicer:

Zakonita odprava vseh samorodnic v odrejenem krajšem roku; razmnožitev samo zlahtnih evropskih trsnih

vrst po določenem trsnem izboru; zato: skorajšnje izdajanje naredb o zasadu novih goric po zgledu drugih naprednih držav, zlasti Nemčije, ki je izdala naredb o »Regelung der Neuanlagen von Weinbergen« od 22. XII. 1934., kateri je sledil že 19. I. 1935. tudi zadevni pravilnik. Naredba, ki šteje samo 10 členov, veže nove trsne nasade na posebne pogoje, je po svoji svrhi dalekosežna in — izvajana smotno v sodobnem nemškem duhu — tudi izredno učinkovita, tako rekoč naravnost prevratna.

Končujem z drugje spregovorjenimi besedami, ki se nanašajo na vso kraljevino Jugoslavijo in niso med tem prav nič izgubile na svoji veljavi:

»Od usode domačega vinskega gospodarstva je odvisna sreča nekaj milijonov dobrih državljanov, ki se izključno ali pretežno ali vsaj deloma, neposredno ali posredno, od njega preživljajo in so najboljši davkoplačevalci. Izrazito vinogradska zemlja ni za nobeno drugo kulturo, ki bi kolikor toliko mogla nuditi življenske pogoje stotisočom tamošnjega pridnega prebivalstva, je pa razmeroma najbolj obljubena. Ne smemo dopustiti, da bi se to dobro ljudstvo v teh težkih časih na milost in nemilost prepustilo svoji usodi; ne smemo trpeti niti misliti, da bi se gnalo z ljubljene, solčne, rodne goriške grude v obup, med že itak tako ogromno množico brezposelnih zbog neznosne vinske krize, ki jo skušajo od izvestne strani umetno in zlonamerno še poostriiti. To je velika gospodarska in socialna zadeva, katere se dalekovidna državna uprava tudi v polni meri zaveda.«

A ti, slovenski vinogradar, vzami svojo usodo v svojo roko, da boš srečen, svoboden in neodvisen gospodar svoje svete, z znojem prepojene goriške zemljice!

Poskrbeti je treba, da pojdemo že v letošnje trgatve vsaj z eno zgledno novo zaščitno vinarsko zadrugo! Ze jutri se lahko lotimo smotrnega pripravljalnega dela!

Predlogi:

I. Zaščito označbe izvora vina v Dravski banovini je treba urediti zadrugno.

II. Kraljevska banska uprava Dravske banovine naj vodi zaščitno akcijo

Vsak član in članica naj se interesi, če je plačana zvezna članarina.

Automatični buffet „RIO“

Ljubljana — Šelenburgova ulica 4

Pristna vina, Zagrebško pivo, sendviči, hladilne pijače
Express kava Sladoled

Kletarstvo

Moraš imeti in proučiti knjigo »Vinski zakon in kletarski vedež«, če hočeš napredovati z izboljšanjem svojega vinskega gospodarstva. Ta knjiga je izšla — v celim platnu trdo vezana — v drugi, predelani in pomnoženi izdaji. 226 strani. Cena s poštino vred 50 Din. Naročila izvršuje pisec in založnik: Andrej Žmavec, direktor vinarske šole v pok., Maribor, Gosposka ul. 50.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje. S. R. v B. Glede žveplanja mošta ali vina si še vedno nisem povsem na jasnem. Nekateri priporočajo močno žveplanje vin pri pretakanju ali točenju (2—3 azb. žvpl. trake na 1 hl), drugi spet le šibko žveplanje (1 azb. žvpl. trak na 3—5 hl). Kaj je pravilno, močno ali šibko žveplanje mošta ali vina?

Odgovor: Prav močno se žveplajo le mošti iz gnilega grozdja (2—3 azb. žvpl. trake na 1 hl mošta) in sicer takoj ob trgatvi radi razsluzenja, da se zamorijo vsi škodljivi mikroorganizmi v moštu. Še nepovreth vin ob prvem pretakanju pa ne smemo močno žveplati, kajti potem bi v njih zatrli vsako kipeenje, vina bi ostala sladka, nedozorela in bi se vsak hip lahko po-

kvarila. Če pa vino močno žveplamo, mu dodamo duh in okus po žveplu, ki ga kvari pri uživanju, pa tudi po močno žveplanem vinu rada boli glava. Zato je zlasti mlada vina le malo žveplati, da hitreje pokipijo in se iz njih tvori bolj rezko vino, kajti po sladkih vinih je danes manj povpraševanja. Pri malem ali tudi zmernem žveplanju imenovanem zadošča en azb. žvpl. trak na 3—5 hl vina. Sicer je pa zmerno žveplanje pri vsakem pretakanju, sploh pri vsaki večji manipulaciji z vinom priporočljivo, kajti tako previdno žveplana vina so bolj čista, bolj stanoovitna in bolj čistega okusa. Srednje močno do močno zažveplamo, to je, da zažgemo pol do en trak na 1 hl vina tedaj, če se vino nagiba h kaki bolezni ali je že obolelo, na primer pri ciku, vlečljivosti, zavrelki i. dr.

Vprašanje. F. Z. v R. Želim vedeti, kako se nov sod pripravi za vino, da vino ne počrni in ne dobi okusa po novem lesu?

Odgovor: Svež hrastov in drug les vsebuje snovi, zlasti čreslovino, galovo kislino, lesno barvilo in še druge snovi, ki se topé v vodi, še rajši pa v vinu, ki vsebuje alkohol in kisline. Da te snovi vina ne pokvarijo, jih je prej iz lesa izlužiti. Temu pravimo ovinjenje sodov. Najlažje to dosežemo, če jih izparimo z vodno paro z izparilnikom za sode, lahko pa tudi s kakim drugim kotlom. Take izparilnike n. pr. ima

vsaka večja vinska trgovina. Pri tem se vodna para pod pritiskom spravi v sod, v njem prodre globoko v les in raztaplja omenjene snovi. Ohlajena para jih v obliki črne vode odvaža skozi veho. Ko se voda čista izteče, je ovinjenje končano; sod splahnimo z mrzlo vodo in potem ga lahko napolnimo z vinom, še bolje prej z moštom.

Ker pa izparilnikov ni povsod dobiti, se sod ovini tudi z vrelo sódino raztopino. Na 100 l vsebine sode vzamemo 10 litrov vode in 25 dkg sode, torej na 1 polovnjak (3 hl) 30 litrov vode in 75 dkg sode. Sod z vrelo kropom kotalimo semintja, naprej in nazaj, postavimo na eno dno potem na drugo dno itd., dokler v njem se razvijajoča para ne raztopi dovolj lesnega ekstrakta, nakar ga še toplega izlijemo. Nato ponovimo izkuhanje še enkrat, dvakrat, po potrebi (navadno pri majhnih sodčkih) tudi trikrat. Prvič teče iz sode prav črna voda, pozneje manj umazana in končno že čista voda. Sedaj še zakuhamo sod s čisto vrelo vodo brez vsake primesi in končno ga še izplahnemo s čisto hladno vodo. Če v tako pripravljeno posodo nalijemo vinski mošt, ki še kipi, tedaj se v luknjicah lesa izločijo kristalčki vinskega kamna in tako se sod še najbolj oviní. Če nimamo mošta, pa sod zakuhamo s kakimi dobrimi drožmi ali s kakim manjvrednim, a drugače zdravim vinom. Če se tako postopa z no-

vimi sodi, potem vino v njih ne počrni in tudi ne dobi okusa po lesu.

Vprašanje. F. Z. v R. V hiši, pod katero je tudi vinska klet, imam stranišče še starega sistema brez izplakovanja z vodo, ampak z navadno greznico. V vročem poletnem času je smrad iz te greznice precejšen, okužuje vse okolje hiše in upliva seveda neugodno tudi na vinsko klet. Ali je za tako stranišče dobiti kake kemikalije, ki bi odpravile ta smrad? Kako naj odpravim neprijeten vonj iz greznice?

Odgovor: V mestih imajo za javna stranišča posebne kemične preparate, ki zakrivajo naravni smrad. Navadno so to karbolinejeva sredstva. Za tako greznico bi morda zadostovalo, da vlijete vanjo za par centimetrov na debelo kakega neporabnega olja, strojnega ali sličnega, lahko tudi karbolineje, ki preprečijo neprijetnim vonjavam izpuhtevanje. Sicer pa menimo, da zahteva že čut za snago in higijeno ter obziri na vinsko klet, da stranišče uredite tako, da bo odgovarjalo glavnim načelom zdravstva. Sosedje — če jih imate — vas radi nehigijeničnega stranišča lahko tožijo pri občini, ki vas po zakonu lahko prisili, da stranišče uredite tako, da njegove vonjave ne bodo kvarile zraka v okolici.

Vprašanje. I. M. v R. Pri nas imamo mnogo brinja. Ker mi je postopek, kako ravnati z brinjevimi jagodami, neznan, jih prekuhati v žganje, prosim

in določi v to svrhu »Poverjenika za zaščitne vinarske zadruge«.

III. Uprave vinorodnih občin, v čijih območju je treba zaščititi ime izvora vina, naj to željo sporoče kraljevski banski upravi z navedbo zaščitnih katastralnih občin in približnega števila zaščitnih goric ter jo zaprosijo za daljnja navodila.

IV. Uprava zaščitne občine naj se ravna po navodilih kraljevske banske uprave, zaprosi pristojno katastrsko upravo za izpis vseh goric, ločeno po zaščitnih katastralnih občinah, zakar služi enotna tiskovina, ki jo naj izda kraljevska banska uprava za napravo »katastra zaščitnih goric«.

V. Uprava zaščitne občine naj pregleda vpise katastrske uprave, jih primerja z resničnim stanjem ter zahteva od katastrske uprave morebiti potrebne uradne popravke teh vpisov, potem pa točno izpolni vse ostale stolpce »preglednice« v nje strokovnem delu.

VI. Uprava zaščitne občine naj predloži po njej urejeni »kataster zaščitnih goric« kraljevski banski upravi v treh izvodih, od katerih je namenjen po 1 izvod zaščitni vinarski zadrugi, kraljevski banski upravi in ministru kmetijstva.

VII. Kraljevska banska uprava naj dodeli »Poverjeniku za zaščitne vinarske zadruge« nepristranski (nevtralni) 3 članski strokovni svet za pregled zaščitnih goric in dokončno ureditev »katastra«, ki naj potem tvori temelj in matico za ustanovitev in delovanje zaščitne vinarske zadruge.

VIII. Če med tem naj skupno pripravljata Zadruga zveza in Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani enotna zadruga pravila, poslovnik in vse drugo, kar je potrebno za ustanovitev in vodstvo zadruge, zaščitna občina pa naj do ustanovitve zaščitne vinarske zadruge izdaja kupcem naravnih domačih vin uradna potrdila, da je kupljeno vino iz goric v tej občini in pristno.

IX. Vse stroške za pripravljalna dela do ustanovitve zaščitne vinarske zadruge naj plača kraljevska banska uprava.

Sprememba pri ravnanju Zveze za tujski promet v Ljubljani.

Za ravnatelja Zveze za tujski promet v Ljubljani je imenovan g. dr. Ciril Žižek, bivši šef odseka za turizem ministrstva trgovine v Beogradu. Odličnega poznavalca tujskega prometa ne samo v Sloveniji, temveč tudi v državi iskreno pozdravljamo ter želimo obilo uspeha in najtesnejšega sodelovanja.

Anketa glede pravilnika o krajevnih turističnih odborih in o banovinskem turističnem svetu.

Dne 23. septembra so se zbrali v

ZA JESEN

NOVAK-LJUBLJANA

KONGRESNI TRG 15 (PRI NUNSKI CERKVI)

DOBRO BLAGO OGROMNA IZBIRA ZNIŽANE CENE

knjižnični dvorani banske palače v Ljubljani zastopniki vseh tujsko-prometnih in tem sličnih organizacij, kjer so razpravljali o pravilniku za kraljevske turistične odbore in za banovinski turistični svet. Anketa je po vsestranski debati prišla do zaključka, da so nam birokratizirani krajevni turistični odbori nepotrebni ter smo lahko zadovoljni z našimi tujsko-prometnimi in olepševalnimi društvi, ki so središče iniciativnega, nesebičnega in požrtvovalnega dela na področju tujskega prometa. Zaradi tega je anketa soglasno odklonila pravilnik o krajevnih turističnih odborih, dočim se je o pravilniku za banovinski turistični svet povoljno izrazila.

Pred novim pravilnikom o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje.

Ker se je o načrtu novega pravilnika o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje pisalo v časopisju, ne kršimo njegove poverljivosti, pod katero nam je bil načrt dostavljen, če izjavimo, da ga ni odklonila samo zvezna uprava, temveč vse prizadete organizacije. Referent, ki je dobil nalogo, da pripravi nov načrt pravilnika, se gotovo ni trudil in belil glave, ker je enostavno prepisal stari pravilnik k zakonu o državnih trošarinah. S tem je ignoriral ali pa mu niso bile poznane dolgoletne borbe gostilničarskih organizacij, ki so šle za tem, da se s pravilnikom ne zaščitijo samo fiskalni interesi, temveč da se istočasno upošteva tudi interesi gostilničarstva in vinogradništva. Ne bomo na dolgo razpravljali o nedostatkih tega pravilnika, ker ga vsi gostilničarji, ki so obratovali pred letom 1932, še dobro poznajo omenimo naj le ono določilo, ki govori o novi uvedbi trošarinskega registra. Naravno, da zvezna uprava ni mogla mirovati in je po svojem odposlancu predložila g. finančnemu ministru vse pogoje tega pravilnika. G. finančni minister je obljubil, da se bodo upravičene zahteve gostilničarstva v pravilniku upoštevale.

Raznoterosti

Postopek pri vkletenju vinskega mošta. Opozarjamo gostilničarje na odredbo kr. banske uprave VII. No. 10.863-1 z dne 21. septembra 1934., ki odreja, da se točilcem na drobno, to je gostinskim podjetnikom, ki postavljajo v svoje kleti posodo z vinskim moštom, posoda ne sme zapečatiti. Nadalje se odreja, da morajo točilci pijačo na drobno vsako vkletenje vinskega mošta takoj prijaviti kontrolnemu organu in plačati banovinsko trošarino od vsega mošta, četudi posodo z moštom ne nastavijo na pipo. Pri izračunavanju banovinske trošarine se prizna odbitek 10% kot izguba, ne da bi se ta izguba dejansko ugotavljala. Ker smo dobili poročila, da postopajo nekateri finančni organi drugače, ugotavljamo, da se gori naznačena odredba kr. banske uprave ni spremenila in morajo finančni organi tudi sedaj odračunati od celokupne zaloge vinskega mošta 10% gubitka, kakor to odredba izrecno določa. Trošarino je plačati od vsega vkletenega mošta, nakar sledi tudi odbitek 10% na račun izgube.

Zaključek gospodinjke šole za gostilničarske gospodinjke je bil v sredo 15. julija. Udeležil se ga je kot zastopnik kralj. banske uprave banovinski svetnik g. Brozovič, kot zastopnik ZTOI g. dr. Koce, kot zastopnik Zveze združenj gostilničarskih podjetij g. ravnatelj Peteln, za ljubljansko združenje g. Maček in g. Bežek. Tudi odbor društva »Gospodinska šola za gostilničarske gospodinjke« je bil številno zastopan. Skoro vse gojenke so z odličnim in prav dobrim uspehom končale šolo. Večina jih je odšla na svoje gostilničarske domove, le nekaj jih bo šlo v hotelirsko brezplačno prakso na Bled v prvovrstne hotele in v službe. Vpisovanje za prihodnje šolsko leto se vrši do 10. oktobra za vnanje gojenke. Prijave sprejema šolska pisarna, Ljubljana, Privoz 11.

Trgovsko-industrijska zbornica v Skoplju je sklenila povečati število

zastopnikov v gostinskem odseku od 11 na 12. Trgovcem pa od 27 na 30. Gostilničarjev v Vardarski banovini je okoli 2000.

Izprememba poštne tarife za inozemstvo. S 1. avgustom je bila izpremenjena poštna tarifa takole: Pristojbina za navadno pismo za inozemstvo do 20 g teže znaša 4 dinarje, za vsake nadaljnjih 20 g teže ali del te teže pa po 2 dinarja. Pristojbina za navadno dopisnico za inozemstvo znaša 2 dinarja. Ta izprememba se ne nanaša na pisma in dopisnice, ki se pošiljajo v Italijo, Češkoslovaško, Grčijo, Rumunijo in Turčijo.

Enakopravnost. S prijateljem zasebnikom sva kupila od dolenskega producenta rdeč cviček po 4 Din liter. Posodo za to vino sva poslala skupaj, on za svojo privatno rabo sod okrog 200 l in jaz za svojo gostilno 650 l, a vino nama je poslal vinogradnik v Ljubljano vsakemu posebej. Dobavna kalkulacija je izkazala, da je nabavna cena za prijatelja zasebnika Din 4'45 + 1'50 mest. trošarine = skupaj Din 6'05 za liter, za me kot gostilničarja pa 4'55 + 1'50 mestne + 1'— banovinske tros. + 0'25 prispevek za sanacijo »Gost. doma« + 3'46 gostilniških režij = Din 10'76. Torej pije moj prijatelj zasebnik isto vino za Din 4'71 pri litru ceneje! Zakaj? Ali morda zato, ker sem gostilničar in imam pri nadrobni prodaji po Din 12'— liter ogromen zaslužek Din 1'24? Tega zaslužka mi pa menda vendar ne bo nihče nevoščljiv, saj moram zanj streči gostom, poslušati dan za dnem njih zabavljanje, da je vino prekislo, presladko, pretoplo, premrzlo in končno brez okusa, ker se je doma navečerjal morda kake »mlečne kaše«; tudi moram v svoji gostilni za ta bori dobiček opravljati še razne druge posle in čuti pri gostu, tudi če je edini, do pol ene ponoči itd. itd., dočim pije moj prijatelj isto vino v popolnem miru in ima pri litru Din 4'71 čistega dobička, ker je ostal doma in šel k počitku, kadar se je njemu zljubilo! Kje je tu enakopravnost, kje pravica? In tako se godi nam

pojasnila, kako brinjeve jagode prekuhati v žganje?

Odgovor: Kuhanje žganja »brinjevca« iz brinjevih jagod ni tako preprosto kakor kuhanje žganja iz drugega sadja in tropin, ampak je treba za to imeti nekoliko vaje in izkušnje, da se dobi neskvarjeno žganje in dobro brinjevo olje. Zato vzamemo popolnoma dozorele brinjeve jagode in jih zmeljemo na mlinu z gladkimi valji. Kjer nimajo mline, jih stolčijo v stopah. Tako dobimo brinjev zdrob. Denemo ga v kad in ga zalijemo z vodo, da ga pokriva. Kad postavimo na toplem prostoru, v klet ali kako primerno shrambo, ki mora imeti vsaj 15—20° C toplote. Le ob taki toploti delujejo kipele glivice. Mrzlejši prostori zadržujejo vrenje, zato traja isto predolgo in se brozga kaj rada skisa. Ko je brinjeva brozga tako pripravljena, pokrijemo kad s pokrovom in vrečami ter jo pustimo 24 ur na miru. Drugi dan pričenemo brozgo premešavati z lesenim drogom tako, da pridejo spodnje plasti na vrh. To premešavanje ponavljamo vsak dan dvakrat, zlasti temeljito pa pozneje, ko prične vrenje, ki je slično vinskemu kipenju, le da ni tako burno. Premešavanje se vrši radi tega, da se zgornje plasti ne osuše, oziroma ne skisajo. Kipenje traja 12—14 dni. Ko je prenehalo, se začne jagode potapljati. Brinje je popolnoma pokipelo takrat, ko se je ves trop potopil. Se-

daj je nastopil čas za kuhanje brinjevega in brinjevega olja. Kuhamo ga po dvakrat. Prvikrat dobimo iz hladilnika prekapino, ki vsebuje olje in neprečiščeni brinjevec; tega imenujemo »nanga«, ponekod tudi »belina«. Olje se, ker je lažje, nabira na vrhu, nanga pa spodaj. Da lažje ločimo olje od nange, vložimo prekapino v poseben vrč, ki je podobno izdelan kakor vrček za masno vino; ima namreč cev za odliivanje, ki sega do dna vrča. Po tej cevi odlivamo nango, ki se naliva na dnu, tako dolgo, dokler ne seže olje do dna. Brinovo olje je dragoceno zdravilo, ki ga lekarne rade kupujejo in dobro prodajo. Nango pa še enkrat prekuhamo in šele zdaj dobimo žganje — brinjevec. Iz navedenega smo dobili dovolj jasno sliko o pravilnem kuhanju brinjevega; toda še enkrat opozarjamo, da treba pri tem tudi vaje, da se žganje ne prismodi ali kako drugače ne skvari.

Vprašanje. P. R. v S. Letos je pri nas mnogo sadja, za prodajo, za domačo porabo, za napravo jabolčnika in kisa. Rad pa bi napravil iz jabolčnih tropin tudi nekaj sadnega žganja. Zato Vas prosim za nasvet, kako pripravim jabolčne tropine za kuhanje žganja?

Odgovor: Izprešane jabolčne tropine je najbolje takoj od stiskalnice predrobiti ter jih v tankih plasteh temeljito stlačiti v kad. Če se presuše, jih

v kadi nekoliko poškopimo z vodo, tako, da iz njih iztisnemo ves zrak; zrak bi namreč povzročil plesnobo in cikanje tropin. Ko je kad približno za eno ped od vrha napolnjena, pokrijemo tropine s papirjem ali trtnim listjem in jih do 10 cm na debelo zamažemo z mastno ilovico, ki smo ji pri-mešali nekaj soli. Sol ima namen, da drži ilovico vedno vlažno, da ne more razpokati. Če tega ne storimo, se ilovica hitro suši. V tem slučaju moramo ilovico večkrat poškopiti in razpoke zamazati. Ko je kad tako z ilovico zadelana, moramo napraviti sredi kadi v ilovici luknjo s priostrenim kolom tako, da odprtina sega do tropin. V to luknjo vtaknemo kipeľno veho, ki jo okrog dobro zamažemo. Skozi kipeľno veho uhaaja pri kipeľnju se tvoreči ogljikov dvokis, ker bi drugače ilovica razpokala. Po končanem kipeľnju snamemo veho in luknjo zamažemo z ilovico.

Kad mora biti na toplem; najbolje je, da jo postavimo v klet, kjer seveda ni prehladno. Tropine pustimo v kadi toliko časa, da trop dobro prekipi, to je, da se ves v tropu nahajajoči sladkor spremeni v alkohol. V šestih tednih do dveh mesecih tropine popolnoma pokipe. Žganje kuhamo, ko je za to na gospodarstvu dovolj časa.

Če imamo jako mnogo tropin, lahko namesto lesene kadi uporabljamo v ta namen tudi betonske cisterne ali ja-

me. Te betonske cisterne se morajo temeljito izčistiti in pred uporabo namazati z vročo raztopino vinskega kamna, ki varuje beton razkrajanja po kislini.

Vprašanje. S. R. v L. Za meso, pivo i. dr. potrebujem ledenico. Ali naj napravim ledenico prosto nad zemljo, ali pa je boljše ledenica, ki je do polovice v zemlji. Kako naj zabranim prehitro tajanje ledu? Kako napravim dobro ledenico?

Odgovor: Dobro ledenico lahko napravimo tako, da bo ležala prosto nad zemljo ali pa tudi do polovice ali popolnoma v zemlji. Pogoj, da bo ledenica dobra, to je, da se bo led čim manj talil, je pa ta, da so strop, pod in stene dobro zavarovane proti toploti od zunaj in proti toploti od zemlje. Površina ledu v primeri z njegovo množino naj bo čim manjša, led pa čim bolj stlačen. Med spraviljanjem je dobro led posipati s soljo in ga polivati s slano vodo, da se led v ledenici bolj sprime. Tla kleti pa morajo ležati tako visoko, da je mogoče odvajati na prosto vodo, ki se zbira pri tleh od stopljenega ledu. Paziti pa treba, da ne prihaja skozi odprtino od zunaj v ledenico tople zrak.

Vhod v ledenico naj leži po možnosti proti severu, zaprt pa naj bo z dvojnimi ali trojnimi dobro izoliranimi vrati. Ledu ni treba nasuti neposredno na tla, marveč na poseben pod iz

gostilničarjem od nekdanj, ker ga še ni rodila mati onega, ki bi napravil tej v nebo kričeči krivici konec in izposloval, da bi bili tudi mi gostilničarji zase in za svojo rodbino in služinčad deležni za določen kvantum istih bonifikacij, kakršne uživajo odsihdob vsi privatniki. Ta krivica pa se mora vendar že odpraviti, zato apeliramo na našo organizacijo, da nam čimprej izposluje, da bo vsak gostilničar zase in za svojo rodbino ter služinčad imel vino pod takimi ugodnostmi, kakor vsak privatnik.

A. S.
V Italiji se smejo hoteli prodati samo hotelirjem. Službeni list italijanske vlade je pred kratkim prinesel uredbo, katero sta sprejela narodna skupščina in senat in s katero se odredjajo novi predpisi v pogledu prodaje lokalov in opreme namenjene za hotelske svrhe. Po tej uredbi se lahko zgradbe, ki so v celoti ali po večini namenjene hotelom ali pensionom lahko prodajo samo hotelirjem in še to s predhodnim dovoljenjem ministra za tisk in propagando.

Uporaba »Flita« v gostinskih obratih. Ker so se v poslednjem času že večkrat pojavile pritožbe glede uporabe »Flita« v pogostinskih obratih, se je izposlovalo mnenje Higijenskega zavoda v Ljubljani, ki je sporočil tole: »Flit«, sredstvo za pokončevanje muh in drugega mrčesa je mešanica raznih mineralnih olj z raztopino kolofonije, raztopljene v terpentinovem olju. Vse te snovi so nestrupene, pa tudi njih mešanica nima svojstva, ki bi bilo kvarno za ljudsko zdravje. Učinek »Flita« pa zavisi od gotove koncentracije in tudi od direktnega stika te tekočine z mrčesom, kar se pa doseže samo z njenim razpršenjem. Zaprti lokali, kakor sobe se morajo po uporabi »Flita« temeljito zračiti, ker hlapovi mineralnih olj in terpentina povzročajo nagon h kašlju in glavobolu, če je koncentracija premočna.

Pravilnik o točilni pravici za točenje in prodajo alkoholnih pijač

Člen 1.

Točenje pijač na kakršenkoli način ali prodajo alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah sme opravljati samo, kdor je dobil za to posebno pravico. Podeljevati tako pravico je pristojna finančna direkcija, v katere območju se naj ta pravica izvršuje razen za točenje, če se spremljajo vojaške edinice na pohodu (marketenderji), ko je pristojna finančna direkcija po posilčevem stanovišču.

Člen 2.

Alkoholne pijače se točijo lahko na drobno ali na debelo.

S točenjem alkoholnih pijač na drobno

lat. V sedanjem času so ledenice na prostem bolj priljubljene kot v kletih, ker jih je pred toploto, posebno stalno zemeljsko, lažje zavarovati. Stene v ledenici so lahko betonske in z lesom obložene, dvojne lesene ali dvojne betonske, pri katerih naj bo vmesni prostor izpolnjen z dobro izolacijsko plastjo.

Vprašanje. A. M. v R. Kako pravilno žveplam prazne sode, da se mi ne pokvari?

Odgovor: Kakor hitro je sod izprazen, ga pomijemo s hladno vodo, ki jo večkrat menjamo, dokler ne teče popolnoma čista iz njega. Potem ga poveznemo z veho navzdol, da se vsa voda izcedi, nakar ga postavimo na zračni prostor z odprto veho in čepom, da se znotraj v nekaj dneh popolnoma osuši. Šele sedaj ga močno zažveplamo, in sicer zažgemo po en azb. žvepleni trak na 1—1½ hektolitra vsebine. Ko to žveplo v sodu zgori, potegnemo iz njega žico z ogorelim trakom in sod zabijemo. Učinek takega žveplanja traja 1½—2 meseca, nakar moramo žveplanje ponoviti.

Vprašanje. V. Z. iz P. Vino sem pretočil januarja v drugo klet in je bilo takrat popolnoma čisto. Sedaj pa se mi je skalilo, izgleda, kakor da bi vrelo in ima nečist okus. Kaj sedaj naj storim? Ali naj vino znova pretočim ali kako drugače z njim ravnam? Kako ravnati z vinom, ki je prej bilo čisto in dobro,

se umeva prodajanje vseh ali samo nekaterih vrst alkoholnih pijač v neomejenih količinah tako za goste v odrejenih poslovnih prostorih kakor tudi za potrošnike zunaj teh prostorov.

S točenjem alkoholnih pijač na debelo se umeva prodaja in sicer na enkrat: vina nad 50 litrov, piva nad 25 litrov, špirta in žganja, napravljenega iz špirta, nad 50 litrov, žganja dobljenega z destilacijo sadja in ostalih oslajenih alkoholnih pijač nad 25 litrov.

Kdor prodaja vino in žganje lastnega pridelka in z lastnega zemljišča iz svoje kleti, kjer njegovo zemljišče leži, ali iz svoje kleti v hiši, kjer stalno prebiva in sicer na deželi nad 5 litrov, v mestih nad 10 litrov naenkrat, se ne smatra za točilca alkoholnih pijač. Taka oseba se ne smatra za točilca alkoholnih pijač niti tedaj, če prodaja vino in žganje lastnega pridelka in z lastnega zemljišča zunaj svoje kleti in svojega stalnega prebivališča v količinah nad 50 litrov vina ali nad 25 litrov žganja naenkrat; tega pa ne sme storiti v odprtem lokalu, marveč samo z voza ali s kakega drugega prevoznega sredstva.

Za osebe, ki uporabljajo pri proizvodnji alkoholnih pijač poleg surovin z lastnega zemljišča tudi kupljene surovine, ne velja določba prednjega odstavka.

Člen 3.

Alkoholne pijače se smejo točiti na drobno v restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzijah, okrepčevalnicah (bifejih), krčmah (pivnicah), v častniških domih, zaključenih društvenih lokalih (klubih, kazinah, čitalnicah), kočah in hišah planinskih društev na višinah, v vagonih restavracijah, na potniških ladjah, na sejmi, shodih in verskih svečanostih pod šotori (stojnice), na ljudskih zabavah in slavnostih, v vseh gostilniških obratih, ki se ustanove začasno v posebnih primerih, zlasti ob večjih gradnjah, brodirih in rekah, na ladijskih in železniških postajah, v kopališčih in na krajih, kjer se ljudje kopljejo, v vojaških taboriščih in vežbališčih in pod, kakor tudi če se spremljajo vojaške edinice na pohodu (marketenderji). Istotako se smejo točiti alkoholne pijače na drobno v tistih slaščičarnah in tem podobnih obratovalnicah, za katere se je že prej pridobila pravica za točenje.

Člen 4.

Špecerijske, kolonialne, delikatesne in tem podobne obratovalnice smejo tudi prodajati alkoholne pijače v neomejenih količinah, toda samo v izvirnih zaprtih steklenicah, kakor so jih nabavile ali iz tvornice dobile in teh steklenic ne polnijo niti pretakajo in tudi ne odpirajo.

Za izvirno zaprte steklenice se smatrajo steklenice, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

a) da je zapirah, zamašek ali meha-

je pa sedaj postalo kalno, ima nečist okus in napravlja vtis, kakor da bi kipel?

Odgovor: Vaše vino gotovo ni popolnoma pokipelo, četudi se je ob prvem pretakanju popolnoma očistilo. S spomladjo, ko je postala klet toplejša, je začelo vino ponovno kipeti, vsled česar se je tudi skalilo. Vino je vsebovalo še nekaj nepokipelega sladkorja, ki se sedaj pri kipenju cepi v alkohol in ogljikov dvokis. Mogoče bi bilo tudi to, da je prišlo ob pretakanju nekaj goščke vmes, ki se je sicer v pretočenem vinu kmalu sesedla, sedaj pa se je ob ponovnem kipenju zopet dvignila. Zato se je tudi okus nekoliko spremenil. Sedaj še enkrat pretakati ne kaže. Najbolje bo, pustiti vino na miru ter mu ničesar ne dodajati, kar bi morda preprečilo kipenje. Pač pa skrbite sedaj za zadostno kipelno toploto v kleti, to je toploto krog 15° C. Klet zračite le, kadar bo zunaj toplo. Ko vinske kvasnice porabijo o glavnem kipenju zaostali sladkor, se zopet usedejo na dno in vino se sčisti. Ko se je vino zopet sčistilo, ga pretočimo in pri tem nekoliko zažveplamo, to je, da na 3—4 hl vina zažgemo eno azbestno žvepleno trščico.

DOLŽNOST VSAKEGA ČLANA JE, DA SE ZANIMA PRI UPRAVI SVOJEGA ZDRUŽENJA, ČE JE ŽE PLAČANA ZVEZNA ČLANARINA.

K o l e s a

nova, nemških znamk **Din 600**—

Šivalne stroje

vseh znamk, malo rabljene, ki odgovarjajo novim, zelo ugodno kupite edino pri

„PROMET“ Ljubljana (nasproti Križevniške cerkve)

nčni poklopce tako prirejen, da se brez pomožnega sredstva (odčepnika, posebnega noža ali priprave) in brez nekega napora ne da odpreti;

b) da je na steklenici etiketa z označbo firme tvorničarja (proizvodnika, prodajalca ali točilca na debelo) in vrste alkoholne pijače, ki je v steklenici;

c) da je natakljena in prilepljena čez zamašek izvirna etiketa proizvodniške tvrdke, bodisi z obliki traku ali pa v obliki kapice iz staniola, gutaperče in temu pod., izvzemši tiste steklenice, ki imajo mehanske poklopce in to z zalivko ali brez nje, tako da se brez posebne priprave ne dajo ne nameščati ne snemati; in

č) da je opravljen vse to, kar se navaja pod a), b) in c), tvorničar itd., in se tako neizpremenjeno daje v promet.

Člen 5.

Ne smatrajo se za obrate za točenje ali prodajo alkoholnih pijač in jim potemtakem za to ni treba imeti posebne pravice in tudi niso zavezani plačevanju takse iz tar. post. 62. taksnega zakona:

a) skladišča pivarn in drugih tvornic alkoholnih pijač, ki prodajajo alkoholne pijače (konjak, rum, liker, pivo, žganje itd.) v izvirnih zaprtih posodah, sodih ali steklenicah, kakor so jih nabavila ali iz tvornice dobila in teh posod ne polnijo, niti ne pretakajo v manjše posode, niti ne odpirajo steklenic;

b) lekarne, ki so po veljavnih predpisih dolžne imeti v zalogi čisti (rafinirani) špirit in druge alkoholne pijače radi prodaje, in tudi lekarne, ki proizvajajo v svojih laboratorijih medicinska vina in ta vina polnijo v steklenice radi prodaje;

c) drogerije, ki prodajajo alkoholne pijače, če in kolikor so za to po veljavnih predpisih upravičene; in

č) obratovalnice, v katerih se prodaja poleg ostalega trgovskega blaga čisti (rafinirani) špirit in se le-ta radi prodaje ne razredčuje niti se v teh obratovalnicah ne točijo alkoholne pijače. Te obratovalnice pa so dolžne voditi knjigo vnosa in iznosa čistega (rafiniranega) špirta.

Člen 6.

Kdor hoče dobiti pravico za točenje alkoholnih pijač na drobno, mora vložiti pri pristojni finančni direkciji prošnjo in ji priložiti pooblastilo pristojnega upravnega oblastva, kolikor je za opravljanje takega obrta po zakonu o obratih taka pooblastitev predpisana.

Člen 7.

Pravico za točenje alkoholnih pijač na drobno na sejmi, vaških slavnostih, verskih svečanostih, shodih, zbiorih, zabavah in temu pod. podeli finančna direkcija samo tistim osebam, ki so to v svoji prošnji izrecno zahtevale in ki imajo pooblastitev pristojnega oblastva za opravljanje stalnega gostinskega obrta. To točilno pravico sme izvrševati upravičenec tako v svojem stalnem lokalu kakor tudi na tistih sejmi in temu podob., ki se vrše v okolišju njegove občine, toda slednje le, če si izposluje za vsak poedini tak sejem in temu pod. tudi še posebno pooblastitev pristojnega upravnega oblastva. V podeljeni pravici morajo biti označeni tako kraj stalnega gostinskega obrata kakor tudi sejmi itd., kjer sme upravičenec tudi še točiti.

Člen 8.

Pravico za točenje alkoholnih pijač na drobno v vojaških kasarnah, trdnjavah in če se spremljajo vojaške edinice na pohodu (marketenderji), podeli finančna direkcija samo, če je priloženo dotični prošnji tudi odobrilo pristojnega vojaškega oblastva. V podeljeni pravici mora biti označena vojaška kasarna ali trdnjava, kjer se sme vršiti točenje, ali oddelek vojske, ki se spremlja na pohodu.

Člen 9.

Pravico za točenje alkoholnih pijač na drobno v zaprtih društvenih klubih, kazinah, čitalnicah in temu pod,

kamor imajo dostop samo člani in po članih vpeljani gosti, podeli finančna direkcija samo, če so priložena dotični prošnji tudi po pristojnem oblastvu odobrena društvena pravila.

Čl. 10.

Kdor hoče dobiti pravico za točenje alkoholnih pijač na debelo, mora vložiti pri pristojni finančni direkciji prošnjo in ji priložiti:

a) pooblastilo pristojnega upravnega oblastva za opravljanje tega obrta, izdano po zakonu o obratih;

b) dokaz, da zna voditi knjigo vnosa in iznosa alkoholnih pijač; in

c) dokaz, da zmora dajati na leto v promet najmanj 200 hektolitrov alkoholnih pijač.

Tvornice, trošarinska shranišča, izdelovalci alkoholnih pijač zgolj za trgovino kakor tudi za tvornice za liker, konjak in rum smejo prodajati svoje proizvode ali v shranišče spravljene količine alkoholnih pijač na debelo brez posebne pravice; toda vsi ti morajo voditi redne trošarinske knjige in tudi knjigo vnosa in iznosa alkoholnih pijač.

Trgovinski posredniki, ki kupujejo ali prodajajo alkoholne pijače na debelo za račun drugega in ki imajo pooblastitev po zakonu o obratih za opravljanje takega obrta, niso zavezani plačevanju takse iz tar. post. 62. taksnega zakona. Taki posredniki, ki prodajajo alkoholne pijače za račun drugega, ne smejo imeti nobene količine alkoholnih pijač pri sebi v zalogi niti jih tako prodajati; imeti smejo marveč samo vzorce blaga, ki ga prodajajo, o opravljenem poslu pa obveščajo svoje pooblastitelje, ki pošljejo nato blago kupcu neposredno.

Člen 11.

Kdor hoče dobiti pravico za prodajo alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah, mora vložiti pri pristojni finančni direkciji prošnjo in ji priložiti pooblastilo pristojnega upravnega oblastva za opravljanje tega obrta, izdano po zakonu o obratih.

Čl. 12.

Kdor hoče točiti ali prodajati alkoholne pijače po poslovdnji, mora to v svoji prošnji za podelitev pravice za točenje ali prodajo alkoholnih pijač izrecno navesti in dokazati, da je pristojno upravno oblastvo postavitev poslovdnje odobrilo ali na znanje vzelo.

Člen 13.

Pravica za točenje ali prodajo alkoholnih pijač se ne more podeljevati zakonskim ženam in nedoletnim otrokom aktivnih državnih uslužbencev, ki so v kakršnemkoli pogledu in ne glede na službeni kraj nadzorni organi za take obrate.

Člen 14.

Pravica za točenje alkoholnih pijač na drobno ali na debelo in pravica za prodajo alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah je vezana na osebo, kateri je podeljena in se ne more prenesti na drugega in tudi ne dati v zakup.

Po smrti imetnika obrta smejo na podstavi obstoječe pravice za točenje ali prodajo alkoholnih pijač nadaljevati obrat vdova, ki je ob smrti imetnika obrta imela pravico do vzdrževanja, kakor tudi otroci (vnuki), ki imajo dedinsko pravico. Tako nadaljevanje obrta je treba prijaviti v treh mesecih pristojni finančni direkciji in izposlovati novo pravico za točenje ali prodajo.

Člen 15.

Finančna direkcija mora, ko prejme prošnjo za podelitev pravice, točiti alkoholne pijače na drobno (člen 6. tega pravilnika), ali prošnjo za podelitev pravice, prodajati alkoholne pijače v izvirnih zaprtih steklenicah (člen 11. tega pravilnika), z vsemi potrebnimi prilogi vred, podeliti pravico prosilcu takoj. Prošnjo za podelitev pravice, točiti alkoholne pijače na debelo (člen 10. tega pravilnika), pa predloži z vsemi prilogi vred predhodno

oddelku za davke ministrstva za finance in podeli pravico šele, ko jo ta za to pooblasti.

Podelitev pravice za točenje alkoholnih pijač na drobno ali na debelo sporoči finančna direkcija pristojni davčni upravi, ki takso začasno odmeri in pobere. Ta taksa se mora pozneje, ko se snide odbor za odmero takse (člen 26. tega pravilnika), naknadno dokončno odmeriti. Prav tako sporoči finančna direkcija tudi podelitev pravice za prodajo alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah pristojni davčni upravi, ki v takih primerih pripadajo takso takoj dokončno odmeri in pobere. O podelitvi pravice za točenje alkoholnih pijač je treba hkratu obvestiti tudi pristojni oddelek finančne kontrole.

Finančna direkcija izda upravičencu pravico pismeno. V tej pravici morajo biti označeni priimek in ime upravičenca, priimek in ime poslovođe, če ima poslovođe, dalje kraj, ulica in številka poslopja, kjer je točenje ali prodaja odobrena, število poslovnih prostorov in njih površina, vrsta točenja alkoholnih pijač, sejm in temu pod., na katerih sme upravičenec točiti alkoholne pijače zunaj svojih stalnih poslovnih prostorov, in za koliko časa velja pravica.

Upravičenec mora imeti to pravico v svojih stalnih poslovnih prostorih izobešeno na vidnem kraju in jo mora vedno imeti s seboj, če vrši točenje zunaj teh prostorov.

Finančne direkcije, davčne uprave in oddelki finančne kontrole morajo voditi stalno in natančno evidenco o vseh podeljenih pravicah za točenje alkoholnih pijač na drobno ali na debelo in za prodajo v izvirnih zaprtih steklenicah kakor tudi o vseh spremembah že podeljenih pravic.

Točilci alkoholnih pijač na drobno in na debelo kakor tudi prodajalci alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah so glede uporabe predpisov tega pravilnika pod nadzorom finančnih oblastev. V ta namen smejo organi teh oblastev pregledati poslovne prostore obrata vselej in ob vsakem času.

Organom finančnih oblastev se mora na zahtevo dovoliti tudi pregled vseh knjig, ki jih vodijo točilci ali prodajalci.

Zasebna stanovanja točilcev ali prodajalcev alkoholnih pijač smejo pregledati organi finančnih oblastev samo, če upravičeno sumijo, da so tam skrite tihotapske količine alkoholnih pijač. Toda tak pregled zasebnih stanovanj se sme vršiti samo po občnih predpisih o preiskavi stanovanj.

Člen 16.

Kdor ima pravico za točenje alkoholnih pijač na drobno, sme točiti alkoholne pijače tako v odrejenih poslovnih prostorih kakor tudi v šotoru (stojnice), na vrtu ali baraki, označenih v podeljeni pravici.

Kdor ima pravico za točenje alkoholnih pijač na debelo ali za prodajo alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah, sme točiti ali prodajati samo v poslovnih prostorih, označenih v podeljeni pravici.

Člen 17.

Če se hoče upravičenec odpovedati pravici za točenje ali prodajo alkoholnih pijač, mora to pismeno prijaviti pristojni finančni direkciji bodisi neposredno, bodisi po pristojnem oddelku finančne kontrole. Finančna direkcija vpiše na podstavi prejete prijave takoj potrebno pripombo v evidenco podeljenih pravic, izda odločbo, da se pravica odvzame, in pošlje to odločbo pristojnemu oddelku finančne kontrole, da jo vroči upravičencu in mu podeljeno pravico odvzame ter vrne direkciji, da se priloži k spisom.

Člen 18.

Če hoče prenesti upravičenec za točenje ali prodajo alkoholnih pijač svojo pravico v druge poslovne prostore v istem kraju, mora za to izposlovati predhodno odobritev pristojne finančne direkcije. Prestopek za tak prenos pravice je isti, kakor kadar se zahteva nova pravica.

Če so novi prostori, v kateri se prenaša pravica za točenje alkoholnih pijač na drobno, večji, na boljšem kraju ali imajo večji promet z alkoholnimi pijačami, ali če imajo novi prostori, v katere se prenaša pravica za točenje alkoholnih pijač na debelo,

večji promet z alkoholnimi pijačami in imajo te okoliščine v obojem primeru za posledico višjo takso, se odmeri ta zvišana taksa in pobere šele za prihodnje polletje. Če so, obratno, novi prostori manjši, na slabšem kraju ali če imajo manjši promet z alkoholnimi pijačami, se odmeri in pobere znižana taksa in tudi šele za prihodnje polletje.

Če pristojna finančna direkcija ne dovoli upravičencu prenosa pravice v druge poslovne prostore, je dopustna pritožba v 15 dneh na oddelek za davke ministrstva za finance, čigar odločba je izvršna.

Člen 19.

Upravičenci, ki točijo ali prodajajo alkoholne pijače po poslovođji, morajo, če hočejo poslovođjo izmenjati, dobiti za to predhodno odobritev od pristojne finančne direkcije.

Natakarje in podobno pomožno osebje, ki točijo ali prodajajo alkoholne pijače na račun upravičenca, ni treba prijavljati finančni direkciji.

Člen 20.

Vse izpremembe glede prenosa prane (člen 18. tega pravilnika) in izmenjave poslovođe (odst. 1. člena 19. tega pravilnika) se morajo označiti v podeljeni pravici in vpisati tudi v evidenco podeljenih pravic (odst. 5. čl. 15. tega pravilnika). Dolžnost organov finančne kontrole je, da kontrolirajo, ali so bile take izpremembe prijavljene in odobrene; če niso bile, je njih dolžnost, naznaniti jih z referatom po svojem oddelku pristojni fin. direkciji v nadaljnji zakonski postopek.

Člen 21.

Točilci alkoholnih pijač na drobno se ne smejo baviti s prodajo denaturiranega špirta.

Člen 22.

Vsak tožilec alkoholnih pijač na debelo mora voditi posebno knjigo vnosa in iznosa alkoholnih pijač. To knjigo si nabavi sam; mora biti paginirana, parafirana in overovljena od pristojnega oddelka finančne kontrole.

Ko se vpiše vnos alkoholnih pijač v to knjigo, je treba vpisati v ustrezne razpredelke količino in vrsto vnesene alkoholne pijače in jakost v hektolitriških stopnjah; tovarni list ali sprevednico pa je priložiti knjigi.

Ko se zapisuje iznos alkoholnih pijač v to knjigo, se morajo vpisati v ustrezne razpredelke kupčev priimek, njega ime, poklic in stanovališče, vrsta in količina prodane in iznesene alkoholne pijače in jakost v hektolitriških stopnjah; kupčevo prejemno poročilo ali tovarna listina (če se odpremlja pijača po železnici, po pošti ali po drugem javnem komunikacijskem podjetju) pa se morata priložiti knjigi.

Knjiga vnosa in iznosa se zaključuje mesečno; lahko pa se zaključuje tudi prej, če se vrši kontrola. Te knjige se morajo hraniti pet let.

Knjigo vnosa in iznosa morajo voditi tudi tvornice za špirit, liker, rum in konjak, izdelovalci alkoholnih pijač zgolj za trgovino kakor tudi trošarinska hranišča, ki se bavijo s prodajo alkoholnih pijač.

Člen 23.

Podeljena pravica za točenje alkoholnih pijač na drobno ali na debelo in pravica za prodajo alkoholnih pijač v izvirnih zaprtih steklenicah ali mine ali pa se odvzame z odločbo.

Pravica mine:

a) če se upravičenec odpove pravici s prijavo, da neha opravljati obrt (člen 17. tega pravilnika);

b) če upravičenec umre; in

c) če upravičenec ne začne obratovati v treh mesecih od dne, ko se mu je podelila pravica, ali če ustavi obratovanje za več ko tri mesece nepretrgoma.

Pravica se odvzame z odločbo:

a) če prenese upravičenec pravico za točenje ali prodajo iz določenih poslovnih prostorov v druge brez predhodne odobritev pristojne fin. direkcije (čl. 18. tega pravilnika);

b) če razveljavi višje upravno oblastvo dovolitev ali pooblastitev nižjega upravnega oblastva za opravljanje obrta, ker je dobil imetnik obrta dovolitev ali pooblastitev na podstavi nepravilnih listin;

c) če odvzame upravno oblastvo upravičencu dovolitev ali pooblastitev na podstavi zakona o obrtih;

č) če upravičenec niti po ponovnem opominu pristojnega finančnega obla-

stva ne izpolni dolžnosti, vezanih na pravico; in

d) če da upravičenec svojo pravico v zakup (odst. 1. člena 14. tega pravilnika).

Odločiti o tem, da je pravica za točenje ali prodajo alkoholnih pijač minila ali da je odvzeta, je pristojna tista fin. direkcija, ki je pravico podelila.

Zoper tako odločbo finančne direkcije je dopustno podati v 15 dneh od dne prejema pri le-tej pritožbo na oddelek za davke ministrstva za finance; zoper drugostopno odločbo oddelka za davke ministrstva za finance pa je dopustna tožba na državni svet po določbah zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Člen 24.

Za pravico, točiti alkoholne pijače na drobno ali na debelo, se plačuje po točki I. tar. post. 62. taksnega zakona kot taksa za vsako polletje vnaprej:

a) v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Novem Sadu, Osijeku, Sarajevu, Splitu, Subotici, Skoplju, Nišu in Šibeniku: 1500.—, 1000.—, 750.—, 500.—, 300.—, 200.— dinarjev;

b) v krajih z več kot 15.000 prebivalci: 1000.—, 750.—, 500.—, 300.—, 200.—, 150.— dinarjev;

c) v krajih z več kot 2.000 do 15.000 prebivalci: 750.—, 500.—, 300.—, 200.—, 150.—, 100.— dinarjev;

č) v krajih do 2.000 prebivalcev: 500.—, 300.—, 200.—, 150.—, 100.—, 50.— dinarjev.

(Konec sledi)

Nova ureditev kmečkih dolgov

Na podlagi čl. 98 fin. zakona za 1936-37 je ministrski svet na predlog kmetijskega ministra, ministra trgovine in industrije, finančnega in pravosodnega ministra predpisal

Uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov

PRVO POGLAVJE

Uredba velja za dolgove do 20. aprila 1932.

Čl. 1. Ta uredba se nanaša na vse dolgove, ki so nastali pred 20. aprilom 1932, in sicer onih kmetov, ki so v času zadolžitve in dneva, ko je uveljavljena ta uredba, bili kmetje in izpolnjujejo pogoje uredbe.

Kdo je kmet

Čl. 2. Za kmeta v smislu uredbe se smatra fizična oseba, kateri je kmetijstvo glavni poklic, ki obdeluje zemljo ali sama ali s člani svoje družine, v primeru potrebe pa tudi z najeto delovno močjo, kateri obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz kmetijstva (poljedelstva, vinogradništva, sadjarstva, vrtnarstva, živinoreje in podobno), katerih posestev pa ne presega 50 ha orne (za obdelovanje sposobne) zemlje, odn. pri rodbinskih zadrugah 100 ha orne (za obdelavo sposobne) zemlje. Za rodbinsko zadrugo se smatra tudi ona rodbinska skupnost, v kateri obstoji tudi skupnost življenja in dela sorodnikov po krvi ali posvojitvi in v kateri so najmanj 3 moški člani.

Uživalci, zakupniki ali splovinarji, ki obdelujejo tujo zemljo, čeprav nimajo svoje zemlje, pa izpolnjujejo ostale pogoje, se smatrajo za kmete po odst. 1. tega člena.

Za kmete v smislu 1. odstavka tega člena se smatrajo tudi samonaselniki v južnih krajih, navedenih v čl. odst. 7. pravilnika za izvršitev zakona o naseljevanju južnih krajev od 11. junija 1931 s kasnejšimi izpremembami.

Omožena ženska, ki živi v skupnosti s svojim možem, se smarta za kmeta samo tedaj, če osebno izpolnjuje pogoje, katere predpisuje za kmete uredba, njih skupni dohodki pa pretežno izvirajo iz kmetijstva.

V maso orne zemlje se všteta osebno posestvo kmeta in posestvo njegove žene in otrok, če živi z njim v hiši skupnosti.

Za kmete v smislu uredbe se smatrajo tudi osebe, pod pogojem, da njih obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz kmetijstva, njihova posest orne zemlje pa ne presega površine, določene v 1. odstavku tega člena:

a) ki zaradi bolezni ali drugih neuklonljivih zadržkov ne morejo sami obdelovati svoje zemlje, nedoletni otroci

kmetov za časa trajanja svoje nedoletnosti, kakor tudi zapuščine kmetov, dokler se ne izroče naslednikom;

b) ki sami ali s člani svoje rodbine obdelujejo tujo zemljo — kmetijski delavci, če jim je to glavni poklic, ne plačajo pa razen uslužbenskega nobena drugega davka;

c) ki se kot starešine zadruge ali posamez. rodbine ali kot člani teh, živeči v hišni skupnosti, bavijo z drugimi postranskimi pridobitnimi posli kot s preprodažo, domačim obrtom (hišno industrijo), ribolovom, voznijstvom (fijakerstvom), brodarstvom in podobno, da pridobe svoji zadruzi ali rodbini, ki je obdržala vse znake kmeta, več zaslužka;

d) ki se bavijo poleg kmetijstva tudi s posli vsakega trgovca ali vsakega obrtnika.

Pri oceni velikosti obdavčenih dohodkov se ne vpoštevata obdavčeni dohodek od hiše, v kateri kmet stanuje sam ali s svojo rodbino.

Potrdila

Na zahtevo upnika ali druge interesirane osebe mora dolžnik preskrbeti potrdilo o tem, da je kmet. To potrdilo izdajajo občinska oblastva (občinska uprava, mestno poglavarstvo). Zahtevati more izdajo potrdilo vsaka interesirana oseba. V potrdilu morajo biti navedena stvarna dejstva, iz katerih se more ugotoviti, da dolžnik izpolnjuje pogoje iz čl. 1. in 2. uredbe. V to svrhu mora občinsko oblastvo preskrbeti si od pristojne davčne uprave podatke o višini posameznih dolžnikovih obdavčenj. Občinsko oblastvo mora izdati potrdilo, odnosno sklene, da ne da potrdila, v roku 14 dni. Če občinsko oblastvo tega ne stori, bo nadzorstvena oblast na zahtevo zainteresiranih oseb pozvala občino, da ji dostavi potrdilo, odnosno sklep o odbitju tega v roku 14 dni. Obrazec potrdil, predpisan po pravilniku z dne 16. oktobra 1934 ostane v veljavi do uveljavljenja pravilnika po čl. 56. uredbe. Na predlog interesiranih oseb bo sodišče preizkusilo resničnost potrdila in doneslo sklep.

Kateri dolgovi so izvzeti

Čl. 3. Za dolgove kmetov se smatrajo vse one obveznosti v denarju zasebnopravnega značaja brez ozira na to, s kakšne osnove izhajajo in da li jih dolguje kmet kot glavni dolžnik ali kot porok. Porok, odnosno solidarni dolžnik, četudi ni kmet, odgovarja obveznostim kot glavni dolžnik kmet. Obveznost solidarnega dolžnika ali poroka se smatra kot njegov dolg, ko mora izpolniti to obveznost.

Predpisi uredbe se ne nanašajo na poroka, odnosno solidarnega dolžnika, če je upnik kmet, pa se je zadolžil na podlagi kmečke menice, ki jo je v to svrhu žiral.

Uredba obsega dolgove tudi onih kmetov, nad katerih imovino je bil razglašen konkurz pred 20. aprilom 1932.

Za dolgove kmetov v smislu 1. odstavka tega člena se ne smatrajo: dolgovi kmeta, v kolikor skupno ne presegajo 250 Din ali v kolikor presegajo 500.000 Din; javne davščine in z zakonom predpisane pristojbine; blagovni dolgovi do 500 Din, nastali po 20. oktobru 1931, v kolikor niso pretvorjeni v menične terjatve; dolgovi, v kolikor so kriti z zastavo; terjatve za vzdrževanje, ki pristojajo komu proti dolžniku kmetu na osnovi dolžnikove zavarovalne dolžnosti; terjatve, ki izvirajo iz kaznivega dejanja; terjatve za plačo (mezdo) oseb, zaposlenih v dolžnikovem gospodinjstvu ali gospodarstvu; terjatve obrtnikov do 500 Din za izvršena obrtniška dela, nastale po 20. oktobru 1931. Potrdila, obveznice in druge pismene listine, v katerih je navedeno, da dolg izvira iz nakupa blaga ali obrtniškega posla, ne dokazujejo, da je dolg v resnici nastal na tej podlagi.

Za dolgove kmetov se ne smatrajo obveznosti, ki izvirajo iz dedovanja, kakor tudi ne iz obveznosti iz nasledstvenih pogodb katerekoli vrste (pogodba o darovanju, predaji in podobno). Če dolžnik-naslednik in sopogodbenik, ki so kmetje v smislu uredbe, smatrajo, da je dedovana nepremična imovina, iz katere se ima drugim dedičem, odn. sopogodbenikom izplačati dedovanje v denarju, izgubila več kot 25% na svoji vrednosti za časa nastanka dolga, more zahtevati v teku enega leta od dne uveljavljenja te u-

redbe, da se dolg zmanjša sorazmerno zmanjšani vrednosti te nepremične posesti. To zmanjšanje ne more iti čez 50% prvotnega dolga.

Za dolgove, nastale po 20. aprilu 1932 se smatrajo le oni, ki so stvarno novi, ne pa tudi taki, ki so nastali z obnovo starega dolga, n. pr. z običajnim podaljšanjem menic in podobno. V primeru prenosa imovine ali dela imovine osebe, ki je kmet po uredbi, na drugo osebo, uživa novi lastnik olajšave po uredbi po prevzetem dolgu samo tedaj, če je prenos izvršen na podlagi dedovanja in če je novi lastnik kmet v smislu uredbe.

Predpisi uredbe se ne nanašajo na terjatve Narodne banke, Drž. hipot. banke in Priv. agrarne banke, v kolikor to ni izrecno navedeno v uredbi (IV. in V. poglavje). Narodni banki je prepuščeno, da v okviru svoje pristojnosti sklone posebne ukrepe o olajšavah onim svojim dolžnikom, na katere bi se drugače nanašala uredba.

V kolikor je upnik, ki je neposredno kreditiral kmetu terjatev, obseženo v uredbi, odstopil po cesiji, lombardiral ali reeskontiral pri kakšni kreditni ustanovi, ne more od nje zahtevati olajšav, katere je samo moral dati dolžniku po predpisih uredbe.

Za dolgove kmetov proti siromašnim kmetom, ki nimajo svoje imovine niti drugih dohodkov za potrebno vzdrževanje, ne veljajo predpisi uredbe. Siromašnost ugotavlja sodišče na zahtevo upnika.

Kako se ugotovi višina dolga

Čl. 4. Višina dolga kmeta se ugotovi na ta način, da se obračunajo neplačane pogojene obresti ali ne več kot 12% do 20. aprila 1932 in priručna glavnica. Tako ugotovljena višina dolga bo služila kot podlaga za zmanjševanje dolga po odredbah uredbe.

Neplačane in nezastarele obresti, ki so tekle od 21. aprila 1932 do 15. novembra 1936, ki pa so priznane s prejšnjim zakonom in uredbami o zaščiti kmeta kot tudi z odobrenimi odplačilnimi načrti združenih zvez, se priračuna nezmanjšani glavnici dolga, ugotovljeni po prejšnjem odstavku. Glavnici dolga se bodo prišteli tudi pravnoveljavno dosednji pravdni in izvršilni stroški do 20. aprila 1932 za tem stvarni izdatki za zavarovalne premije, javne dajatve, takse za vpis hipoteke ali zaznambe (vknjižbe in izpremembe), kakor tudi ostala plačila, katere je upnik izvršil mesto dolžnika. Na ta način povečana glavnica uživa isti vrstni red kot prvotna glavnica, zavarovana s hipoteko ali zaznambo (vknjižbo, predznambo).

Upniku, ki je ubral po 20. aprilu 1932 od dolžnika-kmeta večje obresti kot so priznane s prejšnjimi zakoni in uredbami, kakor tudi z odobrenimi odplačilnimi načrti združenih zvez, se odbije presežek od glavnice dolga.

Ureditev dolgov posestnikov z nad 50 ha

Čl. 5. Kmet, čigar posestvo presega površino 50 ha in rodbinske zadruge, katerih posestvo presega površino 100 ha orne (za obdelovanje sposobne) zemlje, brez ozira na višino skupne zadolžitve nad 500.000 Din po 4. odst. čl. 3, bo plačal svoj dolg na naslednji način: skupna vsota dolga, izračunana po čl. 4, toda brez kakršnegakoli zmanjšanja, se bo razdelila na skupno število ha orne (za obdelovanje sposobne) zemlje in bo dolžnik oni del dolga, ki odpade na 50 ha, odnosno 100 ha plačal, če dolg na 1 ha znaša več kot 3000 Din, v teku 15 let, če pa znaša dolg 500—3000 Din na ha, v 10 letih s 45% obrestmi, začeti z dnem uveljavljanja uredbe v enakih letnih obrokih, katerih prvi zapade 15. novembra 1936; za dolg, ki odpade na preostali del posestva (nad 50, oz. 100 ha), kakor tudi za dolg, ki je manjši kot 500 Din na ha na skupnem posestvu, ne veljajo predpisi tega člena.

Kmetijski minister bo v sporazumu z ministrom trgovine in industrije predpisal s pravilnikom, katere parcele se bodo vračunale v površino 50, oz. 100 hektarjev.

Terjatev iz 1. odst. tega člena ne bo prevzela Priv. agrarna banka (čl. 7.).

(Nadaljevanje sledi)

Oglašujte!

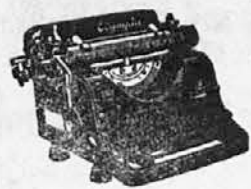
Papirnat servijete

papirnat krožnike i. t. d. priporoča po ugodnih cenah

Franc Leskovšek

CELJE - GLAVNI TRG 16
knjigarna in trgovina s papirjem

Boris V. Simandi

specijalna delavnica za kontrolne blagaine, pisalne in računske stroje

LJUBLJANA

Kolodvorska 11

Telefon 24-37

CENE KONKURENČNE!
DELO ZAJAMČENO!

Vljudno naznanjam p. n. občinstvu, da je lokal

v Wolfovi ulici 10
končno odprt

in smo začeli z redno prodajo svečarskih in medičarskih izdelkov, h kateri smo pritegnili še poseben oddelek za slaščice ter vabimo prijazno na cenjeni poset

Oroslav Dolenc

Wolfova ulica št. 10

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Telefon 26-07

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode
Točna in solidna postrežba!

MALINOVEC

sadne soke in marmelade najboljše in najceneje pri trvdki:

„VITAMIN“

d. z. o. z.

Ljubljana, Masarykova c. 46

Vinska trgovina in gostilna

Ivan Grad

Beričovo pri Ljubljani

Lepa izletniška točka

Pristna vina

Zmerne cene

Premog „Stanovsko“

5000 kalorij, prvovredne kvalitete ter vse drugo kurivo.

Konkurenčna cena!

pri

Resman Lojze

Borštnikov trg 2

Telefon 33-53

Sode

vseh vrst za klet in transport specialno izdeluje

Viktor Homan

sodarska delavnica

Stražišče pri Kranju

Otvoril sem

„Dalmatinsko klet“

v Mariboru, Koroška cesta 39

Postregel bom z najboljšimi dalmatinskimi in štajerskimi vini, vodil bom pikantno kuhinjo ter imel vedno na skrbi dobrobit svojih cenj. gostov

Priporočam se

Mate Montana

Mimica

kako to, da imate danes tako

srčkano glavico?

Ja, ali ne vidite, da imam sedaj

trajno ondulacijo

in to mi je napravil

salon Navinšek, Šelenburgova 1

75 hl sadjevca

lastnega pridelka

prodam

po Din 1'50 za liter od 300 litrov naprej
fco Gornja Radgona.

Franc Korošec, Črešnjevci 134

pošta Gornja Radgona

Sodi

Prodajam večjo množino novih vinskih sodov od 50—400 lit. po izredno nizkih cenah. Naslov v upravi Gostilničarskega vestnika.

FR. P. ZAJEC

diplomirani optik

LJUBLJANA

Aleksandrova c. 4 - Pasaža

Nudi najugodnejše očala, ščipalce, daljnogled, toplotere, barometre, hygrometre i. t. d. Kakor tudi vseh vrst areometrov za **mošt, žganje, vino, mleko, slado, led** itd.

Posredovalnica za službe

Ljubljana - Wolfova ulica 10-I.

(dvorišče) se priporoča cenj. hotelirjem, restavratirjem in gostilničarjem glede pomožnega osobja.

Telefon 30-53

Otvoritev krčme

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvorila krčmo v lastni hiši na Pobrežju (Špesovo selo) pri Mariboru, Versovškova ulica 26.

Moja prva skrb bo, da bom cenjenim gostom postregla s prvovrstnim vinom ter dobro kuhinjo.

Se priporoča

Ana Bogovič

Gostilničarji pozor!

NOVOSTI

Na novo sem otvoril
podružnico

mesnico na Miklošičevi c. 17

Na zalogi vedno sveže in vsakovrstno prekajeno meso (šunke, salame, hrenovke itd.)

Cene zmerne
Postrežba točna

Ivan Javornik
mesar in prekaževalec

Naznanilo

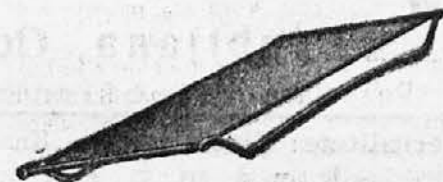
P. T. občinstvu javljam, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo in sicer **SPALNICE 1.700 Din, KUHINJE 750 Din dalje, OTOMANE 430, MADRACE 180 Din, KAUCHE 1.300 Din dalje.**

V zalogi imamo zložljive postelje, mreže, peresnice itd. — Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah.

F. Sajovic
Stari trg št. 6

Strgulec Pavel

Ljubljana, Gosposvetska c. 13 - Kolizej

zdelovanje žičnih posteljnih mrež in železnih postelj po naročilu
Sprejemajo se tudi popravila
Na debelo in drobno!

Prevzem gostilne

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzela s 1. julijem v Mariboru na Tržaški cesti 44 gostilno »Tržaški dvor«, v kateri bom postregla cenj. gostom z najboljšimi vini in jedili po najnižjih cenah.

Za obilen obisk se priporoča

Minka Debelak

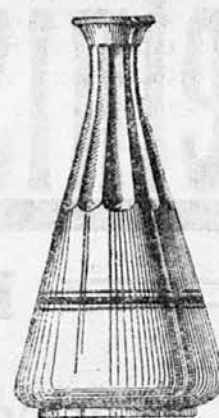
Prodaja se

vsled modernizacije

razna dobro ohranjena kavarniška oprema:

klopi, ogledala, lesena lamperija, podstavki miz, svetila, linolej i. t. d.

Grand hotel „UNION“
v Ljubljani

Zaloga stekla in porcelana

Alojzij Pauschin
Ljubljana

Wolfova ulica 6

Telefon 31-96

priporoča svojo veliko zalogo za gostilne, kavarne, hotele in pensione,

kakor tudi za gospodinjstva. Prevzema vsakovrstna steklarska dela.

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborni

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko

in vinsko droženko, likere i. t. d.

Originalne
pristine kranjske klobase
 dobite pri
Josip Rozman
Ljubljana, Sv. Petra c. 83

Telefon 27-66

VSE VLOGE DENARNIH ZAVODOV

in vrednostne papirje, vojno škodo, vam takoj vnovči in kredite na hranilne knjižice vam izposluje. — Vlagatelji in dolžniki glede poravnave vaših dolgov pri denarnih zavodih in glede terjatev v hranilnih knjižicah se obrnite edino na strogo solidno tvrdko

AL. PLANINŠEK, TRG. BANČNA POSLOVALNICA, Ljubljana, Beethovnova
 ulica 14/1, vrata 19. Telefon 35-10

O b j a v a

Slavnemu občinstvu sporočam, da je bila tvrdka

Brača Lasan

Vodnikova cesta (pri Anžoku), Ljubljana VII.

odlikovana na mednarodni razstavi v Londonu z diplomom, zlato kolajno in zlatim križcem za svojo prvovrstna vina iz lastnih vinogradov.

iv. Kos, delegat

Najbližja restavracija velesejma

„PRI LEVU“

Ljubljana, Gosposvetska c. 16

Razpolaga z obširnimi senčnatimi vrtni

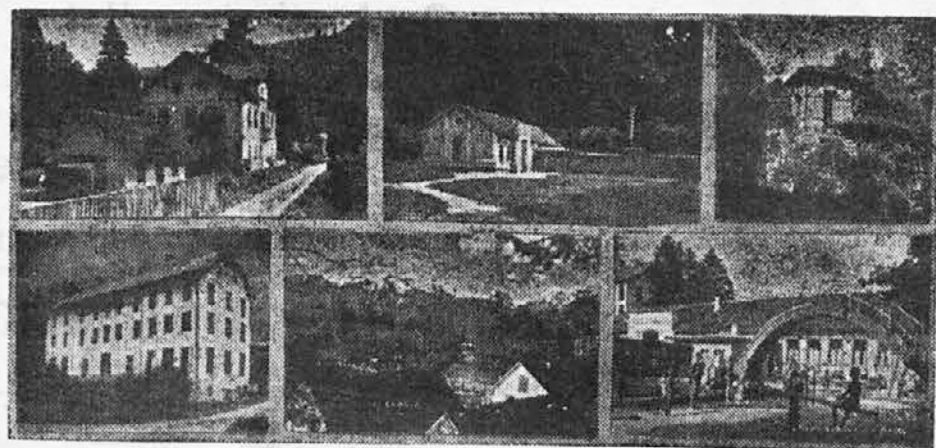
Specijalitete: Kraški teran - Kraška surova šunka - Kraški ovčji sir
P r i m o r s k a k u h i n j a

Monograme za hotelsko perilo, torbice za servijete, gostilniške zavese, čepice za strežno
 osobe, rute za kuharice naročite pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

Dalmatinova ulica 13 (poleg hotela Štrukelj)

Vezenje postelnega perila, entlanje, ažuriranje, plisiranje, prevlečenje gumbov, izdelovanje
 gumbnic. Krasna izbira najnovejših vzorcev za ženska ročna dela.

Zdraviliški in kopališki kompleks „NEPTUN“ v Kamniku

last Kopališke družbe, obstoječ iz pol dogotovljene dvonadstropne glavne zgradbe (preje »Kurhaus«), ene večje renovirane in ene manjše vile, renomiranega zimskega in letnega kopališča, starega parka in drugih manjših zgradb ter zemljišč (skupaj 18.000 m²), elektrika, se bo v kratkem prodal na dražbi pri najnižjem ponudku izpod Din 1.000.000— po posameznih objektih, ev. skupno. Informacije daje lastnica Kopališka družba v Ljubljani, Beethovnova 14.

KSILOLITNI TLAK

za hotele, restavracije, kavarne etc.

STENSKO OBLOGO

z keramičnimi ploščicami Vam izvrši in dobavi najceneje

MATERIAL

trgovska družba z o. z.

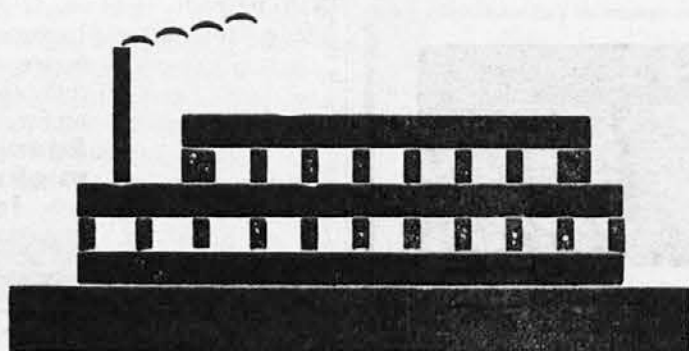
LJUBLJANA - Tyrševa cesta 36

TELEFON 27-16

3 edilni listi morajo biti lični!

Zato jih pišite s **pisalnim strojem** in jih razmnožite na
šapirograf ali ciklostil aparatu

Najceneje pri **Baraga Ludv., Ljubljana, nebotičnik**

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo,
 eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavar-
 skem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in
 „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor